Mësojmë Shqip
Μαθαίνουμε Αλβανικά
II

Libër dhe Ushtrime

Βιβλίο και Ασκήσεις

A2/B1

Συγγραφείς

Αμαλία Ρόντου-Γκόρου
Μαρία Σουκαλοπούλου

Επιστημονική Επιμέλεια

Ανθή Ρεβυθιάδου
Βασίλειος Σπυρόπουλος

ISBN: 978-618-81071-4-4

Ιούνιος 2014

Συγγραφείς: Αμαλία Ρόντου-Γκόρου
Μαρία Σουκαλοπούλου

Επιστημονική Επιμέλεια: Ανθή Ρεβυθιάδου (Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Α.Π.Θ.)
Βασίλειος Σπυρόπουλος (Επίκουρος Καθηγητής, Ε.Κ.Π.Α.)

Η Πράξη "Εκπαίδευση Αλλοδαπών και Παλιννοστούντων Μαθητών" υλοποιείται μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση" και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Για τη συμβολή τους στη διδασκαλία και ανατροφοδότηση του γλωσσοδιδακτικού υλικού, θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τις κυρίες Άλμα Ζεκολάρι και Μαριάννα Γκίνη.

Ευχαριστούμε θερμά την Αλεξάνδρα Μαυρίδου για την εθελοντική της συνεισφορά στη γραφιστική επεξεργασία του βιβλίου.

Εκδόσεις
Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.)
Γ' Σεπτεμβρίου, Κτήριο Κ.Ε.Δ.Ε.Α., Πανεπιστημιούπολη
54124, Θεσσαλονίκη
Τηλ: 2310 991356, Fax: 2310 200392

Άδεια Creative Commons
Αναφορά Δημιουργού – Μη εμπορική χρήση – Όχι Παράγωγα έργα 3.0 Ελλάδα

Επιτρέπεται σε οποιονδήποτε αναγνώστη η αναπαραγωγή του έργου (ολική, μερική ή περιληπτική, με οποιονδήποτε τρόπο, μηχανικό, ηλεκτρονικό, φωτοτυπικό, ηχογράφησης ή άλλο), η διανομή και η παρουσίαση στο κοινό υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις: αναφορά της πηγής προέλευσης, μη εμπορική χρήση του έργου. Επίσης, δεν μπορείτε να αλλοιώσετε, να τροποποιήσετε ή να δημιουργήσετε πάνω στο έργο αυτό.

Αναλυτικές πληροφορίες για τη συγκεκριμένη άδεια cc, μπορείτε να διαβάσετε στην ηλεκτρονική διεύθυνση: http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/gr/

Εισαγωγή στο βιβλίο

Αγαπητά μας παιδιά,

Το βιβλίο αυτό αποτελεί ένα ταξίδι στην αλβανική γλώσσα με οδηγό τη Βαλμπόνα, ένα κορίτσι της ηλικίας σας από την Αλβανία και τους πολλούς της φίλους. Παρέα με τα παιδιά αυτά θα διαβάσετε, θα γράψετε, θα ακούσετε τραγούδια, θα ζωγραφίσετε, θα φτιάξετε κατασκευές και θα παίξετε. Και όλα αυτά θα τα κάνετε στα Αλβανικά!

Το βιβλίο αποτελείται από 10 μαθήματα με διαφορετικά θέματα που αφορούν την καθημερινότητά σας και τον κόσμο γύρω σας. Κάθε μάθημα έχει 6 διαφορετικές δραστηριότητες, τις οποίες θα δουλεύετε στην τάξη μαζί με την καθηγήτρια/τον καθηγητή σας[1] και τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σας[2]. Περιλαμβάνει επίσης και το εργαστήρι γραμματικής με πίνακες και χρήσιμες πληροφορίες για σημαντικά γραμματικά φαινόμενα της αλβανικής γλώσσας. Στο τέλος του βιβλίου υπάρχουν ασκήσεις, κουίζ, κρυπτόλεξα που θα σας βοηθήσουν να ασκηθείτε περισσότερο και να καταλάβετε καλύτερα την αλβανική γραμματική.

Ελπίζουμε να μάθετε διασκεδάζοντας και να απολαύσετε την εμπειρία.

Të dashur fëmijë,

Ky libër është një udhëtim në gjuhën shqipe me udhërrëfyese Valbonën, një vajzë të moshës tuaj nga Shqipëria dhe shumë nga miqtë e saj. Së bashku me këta fëmijë do të lexoni, do të shkruani, do të dëgjoni këngë, do të vizatoni, do të ndërtoni e do të luani. Dhe të gjitha këto do t'i bëni në gjuhën shqipe!

Teksti përbëhet nga 10 mësime me tema të ndryshme që lidhen me jetën tuaj të përditshme dhe botën rreth jush. Çdo mësim i përgjigjet gjashtë veprimtarive, të cilat do të punoni në klasë me mësuesin/mësuesen dhe shokët/shoqet e klasës. Përfshin gjithashtu edhe laboratorin e gjuhës me tabelat dhe informacionin e duhur mbi rregullat gramatikore të gjuhës shqipe. Në fund të librit ka ushtrime, kuize, lojëra me fjalë të fshehura që do t'ju ndihmojnë të punoni më tepër dhe të kuptoni më mirë gramatikën e gjuhës shqipe.

Shpresojmë të mësoni duke u argëtuar dhe shijuar përvojën.

Autorët e librit

1. Προς αποφυγή επαναλήψεων σημειώνεται ότι η επιλογή της χρήσης του θηλυκού γένους στο υπόλοιπο του εγχειριδίου βασίζεται στο γεγονός ότι η συντριπτική πλειονότητα των καθηγητών/καθηγητριών γλωσσών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι γυναίκες και σε καμία περίπτωση δεν συνιστά προσπάθεια αναπαραγωγής έμφυλων στερεοτύπων.

2. Κατα τον σχεδιασμό αυτού του εγχειριδίου ελήφθη υπόψη η αρχή της ισότητας των φύλων και στο πλαίσιο αυτό χρησιμοποιούνται και τα δυο γενη στην εκφώνηση των ασκήσεων.

Mësojmë Shqip II

1. Historì verore 1

2. Një herë e një kohë 9

3. Të çuditshme, por të vërteta 19

4. Gëzuar festat! 27

5. Shtëpia ime 33

6. Teknologjia e së ardhmes 42

Ushtrime

1. Histori verore 53

2. Një herë e një kohë 58

3. Të çuditshme, por të vërteta 65

4. Gëzuar festat! 73

5. Shtëpia ime 79

6. Teknologjia e së ardhmes 84

RUBRIKAT MËSIMORE

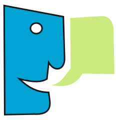

Flasim

Shkruajmë

Lexojmë

Luajmë

Shikojmë film

Zbulojmë

Ndërtojmë

Dëgjojmë

Mësojmë fjalë të reja

Mësimi 1

Σε αυτό το μάθημα θα μάθεις:

Να χρησιμοποιείς τα ρήματα **έχω** και **είμαι** στον παρατατικό.

Να περιγράφεις ενέργειες στο παρελθόν χρησιμοποιώντας ρήματα στον παρατατικό.

Να μιλάς για τα συναισθήματά σου.

Να διερευνάς τις καθημερινές σου συνήθειες και τις συνήθειες των συμμαθητών και των συμμαθητριών σου και να παρουσιάζεις τα αποτελέσματα της έρευνάς σου στην τάξη.

Në këtë mësim do të mësosh:

Të përdorësh foljet **kam** dhe **jam** në kohën e pakryer.

Të përshkruash me anë të foljeve në kohën e pakryer veprime që ndodhën në kohën e shkuar.

Të flasësh për ndjenjat e tua.

Të zbulosh shprehitë e tua të përditshme si dhe shprehitë e shokëve/shoqeve dhe në vijim të paraqesësh rezultatet e punës në klasë.

1

Το καλοκαίρι τελείωσε. Πώς πέρασες το καλοκαίρι σου; Μπορείς να κρατήσεις σημειώσεις παρακάτω και να διηγηθείς στην τάξη πώς περνούσες την κάθε σου ημέρα;

Pushimet verore mbaruan. Si i kalove pushimet e tua verore? Çfarë bëre gjatë pushimeve? Mbaj shënime dhe thuaj në klasë se si kalove ditët e pushimeve të tua.

2

Η παρέα επιστρέφει στο σχολείο. Συμπλήρωσε τις προτάσεις που λείπουν, διάβασε το κείμενο και μάθε τι έκανε ο καθένας/η καθεμιά το καλοκαίρι που πέρασε.

Nxënësit rikthehen në shkollë. Plotëso fjalitë që mungojnë më poshtë, lexo tekstin dhe mëso se çfarë bëri secili/secila verën e kaluar.

Fjalitë: (luaja basketboll, shkoja në plazh, ngrihesha herët, ~~**ndihmoja gjyshen dhe gjyshin**~~, notoja orë të tëra)

Valbona
Përshëndetje! Si jeni? Si i kaluat pushimet verore?

Kosta
Unë kalova shumë bukur. Çdo mëngjes ....dhe shkoja në det. Hanim drekë bashkë me familjen time dhe pasdite luaja me biçikletë me miqtë e mi deri natën vonë. Po, ti Jorgo? Si e kaloje ditën gjatë pushimeve?

Jorgo
Zgjohesha herët në mëngjes dhe **ndihmoja gjyshen dhe gjyshin** tim në punët e kopshtit. Ndihmoja nënën të gatuante dhe pasdite ....ose futboll me fëmijët e tjerë të fshatit. Po ti Valbona çfarë bëre? Shkove si përfundim në Shqipëri tek gjyshi dhe gjyshja?

Valbona
Jo, për fat të keq nuk shkova. Qëndrova në Athinë. Lexoja libra, shikoja televizor, luaja me motrën time në park, në fundjavë .... me prindërit e mi në Korinth. Kaloja tërë ditën në plazh, ..., luaja me raketa dhe ktheheshim në Athinë natën vonë. Kalova shumë bukur edhe kështu. Tani të gjitha gjërat e mira mbaruan. Përsëri në shkollë! Si do të jetë vallë sivjet? Por u gëzova shumë që ju pashë përsëri dhe që jemi në të njëjtën klasë.

Kosta
Edhe ne u gëzuam Valbona.

Artani
Unë jam optimist dhe besoj se edhe sivjet do të jetë një vit i shkëlqyer.

Ποια/Ποιος έκανε τι; Γράψε το όνομα του κάθε παιδιού δίπλα από την κατάλληλη εικόνα.

Cili/cila bëri çfarë? Shkruani emrin e çdo fëmije përbri fotografisë së duhur.

. . . .

. . . .

. . . .

Laboratori i gjuhës

FOLJA/PHMA

Koha e pakryer e foljes/Παρατατικός

Τα ρήματα που είναι στον παρατατικό μας δείχνουν κάτι που επαναλαμβανόταν ή γινόταν συνεχώς στο παρελθόν.

Fëmijët luanin futboll gjithë mbasditen.

Τα παιδιά έπαιζαν ποδόσφαιρο όλο το απόγευμα.

Kosta hante drekë me famijen e tij.

Ο Κώστας έτρωγε μεσημεριανό με την οικογένειά του.

Στον πίνακα μπορείς να δεις πώς σχηματίζονται και πώς κλίνονται στον παρατατικό ρήματα και των τριών συζυγιών.

	Α συζυγία	**Β συζυγία**	**Γ συζυγία**
	banoj	**zbres**	**rri**
Unë	bano-**ja**	zbris-**ja**	rri-**ja**
Ti	bano-**je**	zbris-**je**	rri-**je**
Ai/ Ajo	bano-**nte**	zbris-**te**	rri-**nte**
Ne	bano-**nim**	zbris-**nim**	rri-**nim**
Ju	bano-**nit**	zbris-**nit**	rri-**nit**
Ata/ Ato	bano-**nin**	zbris-**nin**	rri-**nin**

Mohore -

Valbona **nuk luante** basketboll në oborrin e shkollës.

Valbona **s' luante** basketboll në oborrin e shkollës.

Pyetëse ?

Si e **kaloje** ditën gjatë pushimeve verore?

3

Κάθε Σεπτέμβρη η επιστροφή στο σχολείο γεμίζει τα παιδιά με διάφορα συναισθήματα. Θλίψη για τις διακοπές που τελείωσαν, χαρά για τις φίλες και τους φίλους που συναντούν ξανά, αγωνία για τη νέα σχολική χρονιά. Μπορείς να αντιστοιχίσεις τα συναισθήματα με τις αντίστοιχες καταστάσεις?

Zakonisht muaji shtator dhe rikthimi në bankat shkollore i mbush fëmijët me ndjenja të ndryshme. Ata janë të mërzitur ngaqë pushimet mbaruan, të gëzuar që takohen përsëri me shokët e shoqet, të shqetësuar për vitin e ri shkollor që sapo filloi. Lidh ndjenjat e fëmijëve me situatën përkatëse.

Entusiazëm	kur nuk të pëlqejnë mësimet
Turp	takon miq të vjetër dhe bën miq të rinj
Lodhje	je nxënës i ri në klasë dhe nuk njeh asnjë
Agoni	të ngacmojnë më të mëdhenjtë
Gëzim	njeh mësuesen e re
Inat	mëson se je në skuadrën e futbollit
Mërzitje	sapo mbaron gjimnastikën

Laboratori i gjuhës

FOLJA/PHMA

Zgjedhimi i foljeve kam dhe jam në kohën e pakryer/ Κλίση των ρημάτων **kam** και **jam** στον παρατατικό

Τα ρήματα **kam** και **jam** στον παρατατικό κλίνονται ως εξής:

	Το ρήμα kam	**Το ρήμα jam**
Unë	kisha	isha
Ti	kishe	ishe
Ai/ Ajo	kishte	ishte
Ne	kishim	ishim
Ju	kishit	ishit
Ata/ Ato	kishin	ishin

Mohore -

Nuk kisha asnjë shok gjatë pushimeve.

S' kisha asnjë shok gjatë pushimeve.

Pyetëse ?

Ishit për pushime në Shqipëri?

4 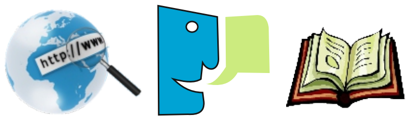

Η καθηγήτριά σας θα σου δώσει ένα ερωτηματολόγιο. Συμπλήρωσέ το με ειλικρίνεια, συζήτησέ το στην τάξη και γράψε στον πίνακα τα αποτελέσματα.

Mësuesja do të të japë një pyetësor. Plotësoje atë me sinqeritet, diskuto për të në klasë dhe shkruaj rezultatet në tabelë.

5

Διάβασε την ιστορία «Shoku im i fëmijërisë» του Sokol Jakova και απάντησε στις ερωτήσεις συζητώντας στην τάξη.

Lexo tregimin «Shoku im i fëmijërisë» të Sokol Jakovës dhe përgjigju pyetjeve në vazhdim.

Shoku im i fëmijërisë

Kur isha i vogëi kam pasur shumë shokë. Dhe shokët e fëmijërisë s'harrohen lehtë. Ndaj edhe sot, kur kanë kaluar shumë vjet, ata s'i ndaj nga vetja. Po sidoqoftë, çdo njeri ka shokun e vet më të ngushtë. Unë asokohe dhe tani kam Fatmirin. Ai ishte një djalë i shkurtër, zeshkan, me flokë kaçurrela, sytë i kishte të vegjël, të futur thellë zgavrave, dhe buzët e trasha. Ndaj të gjithë e thërritnin Rrap. Atij s'i mbetej qejfi, madje na dukej se i pëlqente ky emër, i cili u përhap aq shumë në lagje, sa shumë njerëz s'e dinin që Rrapi emrin e vërtetë e kishte Fatmir.

Me Rrapin më lidhnin shumë ngjarje nga fëmijëria. Ne ishim në një klasë, megjithëse ishte më i madh se unë. Kishte mbetur një vit dhe nga kjo kuptohet se nuk shkëlqente në mësime. Mësonte sa për të kaluar. Natyrisht, mua s'më pëlqente fare që Rrapi s'e kishte mendjen fort në mësime. Ia kisha thënë këtë, e merrja shpesh në shtëpi të mësonim bashkë, kujdesesha që të përgatitej sa më mirë, por përpjekjet e mia shkonin kot. Ai mësonte një ditë pastaj ua varte fare mësimeve dhe jepej pas lojës. Për futbollin i qante zemra. Apo s'luante bukur! Rrapi ishte lojtari më i mirë i skuadrës sonë së lagjes. Tani habitem si ai nuk u bë futbollist, por valltar. Po kështu ndodh jo rrallë me ëndrrat e fëmijërisë. Dëshiron të bëhesh aviator, kur hop rritesh e bëhesh mësues ose mjek. Sidoqoftë këto hollësi na largojnë nga tregimi znë për Rrapin, prandaj, le të vazhdojmë më tej.

Edhe atë vit, në klasë të shtatë, ai mezi kaloi rrokapjekthi, si i thonë. Po në vend të mërzitej Rrapi, u mërzita unë. Morëm dëftesat dhe po ktheheshim në shtëpi. Unë vetëm në algjebër kisha nëntë, pastaj të gjitha dhjeta. Kurse Rrapi vetëm në fiskulturë kishte dhjetë, në të gjitha lëndët e tjera gjashta. Ecnim përkrah njëri-tjetrit pa folur. Kisha ngrysur vetullat dhe s'doja të shihja në sy shokun. Ai donte të fliste, por kuptonte se isha i mërzitur.

Më së fundi s'iu durua dhe më tha:

-Tani në pushimet e verës do të nisim kampionatin. Ç'qejf që do të bëjmë: skuadrën këtë vit e kemi top.

-Te topi ma ke mendjen ti, i thashë i zemëruar.

-Shih more atë dëftesë, që ta kanë mbushur ato gjashtat!

-Ama për pesat e gjashtat e mia mërzitesh ti?

-Mërzitem se të kam shok, Rrapi! Edhe shokët dua t'i kem si vetja. Të kam thënë sa herë të mësosh.

-Pse, unë s'të pëlqekam?-Ma ktheu i mbushur me inat. Unë s'qenkam shok që të përshtatem?

-Përderisa merr vetëm pesa e gjashta, kur ke mundësi për më tepër, nuk je. Po ta them me plot gojën, nuk je.

-Ashtu, mirë që ma the. Edi ç'ke ti, ik e gjej shokë më të mirë se unë. Hajt ik e mos u pjekshim më!

Desh t'i flisja, t'i thosha diçka, po ai u largua me vrap. E ndjeva që ishte zëmëruar e mërzitur shumë. E njihja Rrapin: megjithëse ishte çapkën e i sertë, që s'linte dy gurë bashkë, kishte zemër të butë e prekej lehtë. Mos vallë u solla keq me të? Po unë për të mirë e kisha, doja që edhe ai të mësonte e të bëhej nxënës i mbarë. Eh more Rrapi, Rrapi! Sa më shqetësove atë ditë!

U ndamë. Zënkën tonë e morën vesh edhe shokët, megjithëse s'e dinin shkakun. Ata u habitën si ishim prishur ne shokët më të ngushtë dhe u përpoqën të na pajtonin. Po të drejtën as unë as Rrapi nuk afroheshim. Nisën pushimet verore. Kampionati i futbollit, që bëhej në fushën e lagjes, do të fillonte së shpejti. Skuadra jonë kishte ndeshje të fortë që ditën e parë.

1. Si quhet shoku më i mirë i shkrimtarit?

2. Sipas tekstit, çfarë duhet të kemi kujdes dhe çfarë duhet të shmangim në sjelljen tonë ndaj të tjerëve në mënyrë që të mos krijojmë keqkuptime?

3. Një grindje ose një zënkë nuk është shumë e dëshirueshme, por edhe zënkat janë gjëra që ndodhin edhe në shoqëri. Shpjego arsyet që i bënë dy miqtë të grinden.

4. Një zënkë e vogël mund ta prish një shoqëri të fortë?

6

Τι έκανες στις...? Ρώτησε δύο συμμαθητές/συμμαθήτριές σου, συμπλήρωσε τον πίνακα και ανακοίνωσε το πρόγραμμά τους στην τάξη.

Çfarë bëre në...? Pyet shokët/shoqet e klasës, plotëso tabelën dhe paraqit programin e tyre në klasë.

	Shoku 1	**Shoku 2**
04:00 MD dje		
06:00 MD dje		
08:00 MD dje		
01:00 PD sot		
07:00 PD sot		
07:30 PD sot		
08:00 PD sot		

Mësimi 2

Σε αυτό το μάθημα:

Θα διαβάσεις και θα μιλήσεις για διάσημους μύθους και ιστορίες.

Θα μάθεις να χρησιμοποιείς επίθετα που χαρακτηρίζουν τον ήρωα/την ηρωίδα μιας ιστορίας.

Θα μάθεις να σχηματίζεις και να χρησιμοποιείς τον αόριστο ομαλών και ανώμαλων ρημάτων.

Θα μάθεις να γράφεις ιστορίες δουλεύοντας βήμα βήμα.

Në këtë mësim:

Do të lexosh dhe do të flasësh për mitet dhe legjendat.

Do të mësosh të përdorësh mbiemra të cilët kararakterizojnë heroin/heroinën e një historie.

Do të mësosh të përdorësh kohën e kryer të thjeshtë të foljeve të rregullta dhe të parregullta.

Do të mësosh të shkruash një histori duke punuar hap pas hapi.

1

Γνωρίζεις κάποια από αυτές τις ιστορίες; Πότε τις διάβαζες; Θυμάσαι κάποια από αυτές;

Di ndonjë nga këto histori? Kur i lexove? Mban mend ndonjë prej tyre?

2

Περήφανο στέκεται πάνω στον ποταμό Μπούνα το αρχαίο Κάστρο της Rozafa.

Για την κατασκευή του κάστρου υπάρχει ένας ωραίος αλλά πικρός μύθος.

Krenare ngrihet mbi Bunën e gjerë e mbi qytetin e Shkodrës kështjella e lashtë e Rozafatit.

Ndërtimi i kësaj kështjelle ka një gojëdhënë të bukur dhe të hidhur.

Legjenda e Rozafës

Mjegulla ra mbi lumin e Bunës mbuloi të tërë qytetin dhe mbeti aty tri ditë e tri netë. Pas tri ditësh e tri netësh një erë e lehtë e largoi. Aty majë kodrës tre vëllezër ndërtonin një kështjellë. Por, muri që ndërtonin ditën, u shembej natën… Kalon aty një plak i mirë dhe u thotë:

-Puna e mbarë o tre vëllezër!

-Mbarë paç o plak i mirë, ku e sheh ti të mbarën tonë? Ditën punojmë murin e natën shembet. Ç'të bëjmë që t'i mbajmë muret në këmbë?

Plaku i mirë mendohet e pyet:

-A jeni të martuar, trima?

-Të martuar jemi i thonë ata.

-Nëse doni të qëndrojë kështjella më jepni fjalën që nuk do të bisedoni me asnjë sekretin që do t'ju them unë.

Nesër do të murosni të gjallë në muret e kështjellës gruan që do të sjellë ushqimin. Atëherë muri nuk do të prishet natën.

Kaq tha plaku dhe u zhduk.

Vëllezërit të mërzitur kthehen në shtëpi. Dy vëllezërit nuk e mbajtën fjalën u treguan grave. Vetëm vëllai i vogël nuk i tregoi gruas së vet.

Të nesërmen, si gjithmonë të tre vëllezërit shkuan në punë.... Nëna e djemve e cila nuk dinte gjë i kërkon nuses së madhe t'u shpjerë burrave ushqimin. Nusja e madhe ankohet se është e sëmurë dhe nuk mund të shkojë. I kërkon të dytës e cila i thotë se do të shkojë të takojë prindërit.

I vjen radha nuses së vogël.

-O nusja e vogël, burrat duan bukë, ujë dhe kungullin me verë.

-Po zonja nënë, përgjigjet nusja e vogël, por kam djalin e vogël që po qan. Dy kunatat e mëdha i premtuan se do të kujdeseshin ato për djalin.

Atëherë ajo mori bukën, ujin dhe kungullin me verë, puthi djalin, dhe u nis. Kur arriti tek vendi i punës, përshëndet burrat.

-Puna e mbarë o mjeshtëra!

Vëllezërit kur e panë, ndalën punën. Fytyrat iu zbehën dhe burrit të saj i ra çekani nga dora. Nusja e vogël i thotë:

-Ç'ke ti, im zot?

Kunati i madh i thotë:

-Ti paske lindur në ditë të zezë, moj kunata e vogël. Ne do të murosim të gjallë vajzën që do na sillte sot për të ngrënë, vetëm në këtë mënyrë kështjella do të qëndrojë e nuk do të shembet më.

-Shëndosh ju o tim kunetër, por unë po ju lë një porosi: Kur të më murosni, syrin e djathtë ma lini jashtë që të shikoj tim bir, dorën e djathtë ma lini jashtë që ta ledhatoj, këmbën e djathtë ma lini jashtë që ti përkund djepin, dhe gjirin e djathtë ma lini jashtë që ta mëkoj kur të qajë. Gjiri im u nguroftë, kështjella jonë gjithmonë qëndroftë, djali im trimëroftë, u bëftë mbret e mbretëroftë!

Vëllezërit e morën nusen e vogël dhe e murosën në themel të kështjellës. Muret u ngritën e u lartësuan e nuk u shembën më as natën e as ditën. Por, rrëzë mureve të kështjellës edhe sot e kësaj dite, gurët janë të lagur dhe plot myk nga lotët e gjiri i nuses së vogël që vazhdon të pikojë për birin e saj.

Mund të shkruash ku dhe kur ndodhin këto ngjarje?

....

Cili/a apo cilët/at janë heronjtë e historisë?

....

....

Ka në tekst mbiemra të cilët na përshkruajnë personalitetin e heronjve?

....

....

Ka në tekst zgjidhje të cilat na japin fillimin, vazhdimin dhe fundin e historisë.

....

....

A di në greqisht ndonjë legjendë të ngjashme?

……………………………………………………………………………………………….....

Laboratori i gjuhës

FOLJA/PHMA

Koha e kryer e thjeshtë/Αόριστος

Τα ρήματα που είναι στον αόριστο μας δείχνουν τι έγινε για μια στιγμή στο παρελθόν.

Dje punova shumë

Χτες δούλεψα πολύ

Στον πίνακα μπορείς να δεις πώς σχηματίζονται και πώς κλίνονται στον αόριστο ρήματα και των τριών συζυγιών.

	Α συζυγία		**Β συζυγία**		**Γ συζυγία**
	punoj	**laj**	**marr**	**prek**	**zë**
Unë	puno-**va**	la-**va**	mor-**a**	prek-**a**	zur-**a**
Ti	puno-**ve**	la-**ve**	mor-**e**	prek-**e**	zur-**e**
Ai /Ajo	puno-**i**	la-**u**	mor-**i**	prek-**u**	zur-**i**
Ne	punua-**m**	la-**më**	mor-**ëm**	prek-**ëm**	zu-**më**
Ju	punua-**t**	la-**të**	mor-**ët**	prek-**ët**	zu-**të**
Ata/Ato	punua-**n**	la-**në**	mor-**ën**	prek-**ën**	zu-**në**

Mohore -

Ai nuk i tregoi gruas së vet.

Ai **s'** i **tregoi** gruas së vet.

Pyetëse ?

Kë **morën** me vete prindërit?

3

Συμπλήρωσε τον παρακάτω πίνακα με τα επίθετα της παρένθεσης και θα βρεις πολλές λέξεις για να περιγράψεις την ηρωίδα/τον ήρωά σου.

Plotëso tabelën e mëposhtme me mbiemrat në kllapa, mbiemrat e mëposhtëm do të ndihmojnë të përshkruash heroin/heroinën tënd.

Një hero/heroinë mund të jetë.................................

(~~**miqësor**~~/~~**miqësore**~~, i/e dashur, i pashëm/e pashme, i këndshëm/e këndshme, i/e gëzuar, i/e bukur, i/e zemëruar, shpirtmadh, i sjellshëm/e sjellshme, i/e pastër, i/e qetë, i/e denjë, krijues/krijuese, i/e aftë, i/e shkëlqyer, i/e trishtuar, i/e sinqertë, i/e lumtur, i ndershëm/e ndershme, i gatshëm/e gatshme, i përshtatshëm/e përshtatshme, i fuqishëm/e fuqishme, i dobishëm/e dobishme, ~~i/e frikësuar~~, i/e qetë)

Paraqitje	Personalitet	Emocion
	miqësor/miqësore	
		i/e frikësuar

4

Με ποια σειρά εμφανίζονται τα παρακάτω στοιχεία στο κείμενο που θα διαβάσει η καθηγήτριά σου; Βάλε τους αριθμούς 1-5 στα αντίστοιχα κουτάκια.

Cila është radha e fjalëve të mëposhtme në tekstin që ju lexoi mësuesja. Shkruani numrat 1 deri 5 në kutitë përkatëse.

Teatri “Skampa” ☐

Xhamia “Mbret” ☐

Ballokumet ☐

Muzeu i Shkollës Normale ☐

Stadiumi “Ruzhdi Bizhuta”. ☐

Laboratori i gjuhës

FOLJA/PHMA

Koha e kryer e thjeshtë e foljeve të parregullta/Αόριστος ανώμαλων ρημάτων

Ανώμαλα ρήματα που πρέπει να προσέξεις την ορθογραφία τους στον αόριστο.

Ενεστώτας	Αόριστος	Ενεστώτας	Αόριστος
bëj	**bëra**	mbaj	**mbajta**
bërtas	**bërtita**	mbjell	**mbolla**
bie	**prura**	ngas	**ngava**
dal	**dola**	ngre	**ngrita**
di	**dita**	pres	**prita**
dua	**desha**	pres	**preva**
flas	**fola**	pyes	**pyeta**
fle	**fjeta**	rri	**ndenja**
godas	**godita**	sjell	**solla**
gjej	**gjeta**	shoh	**pashë**
hyj	**hyra**	them	**thashë**
lë	**lashë**	vë	**vura**
luaj	**luajta**	vij	**erdha**
marr	**mora**	zë	**zura**

Τα ρήματα **kam** και **jam** στον αόριστο σχηματίζονται και κλίνονται ως εξής:

	Το ρήμα kam	**Το ρήμα jam**
Unë	pata	qeshë
Ti	pate	qe
Ai/ Ajo	pati	qe
Ne	patëm	qemë
Ju	patët	qetë
Ata/ Ato	patën	qemë

5

Τι έκανες όταν..; Φτιάξτε αστείες προτάσεις με κάρτες που θα σας μοιράσει η καθηγήτριά σας.

Çfarë bëje kur...? Shkruaj fjali qesharake me kartat që do të shpërndajë mësuesja juaj.

ΘΥΜΗΣΟΥ ότι όταν μιλάμε για δύο πράξεις που έγιναν στο παρελθόν και διακόπτουν η μία την άλλη, η πράξη που διακόπτεται είναι σε παρατατικό, ενώ η πράξη που διακόπτει σε αόριστο. Δες το παράδειγμα:

Siç lexoja revistat në kioskë, erdhi autobusi.

Καθώς διάβαζα τα περιοδικά στο περίπτερο, ήρθε το λεωφορείο.

6

Φτιάξε κι εσύ το δικό σου παραμύθι. Ακολούθησε τα βήματα, απάντησε στις ερωτήσεις και φτιάξε τη δική σου ιστορία.

Shkruaj dhe ti një përrallë. Ndiq hapat që të jepen, përgjigju pyetjeve të dhëna dhe përralla është gati për t'u lexuar.

Ky/ Kjo …………………….. Është (kafshë/njeri/lule/send). Fol për heroin tënd. Ka familje? Ku banon? Sa vjeç është?

Për ç'arsye heroi yt është i zemëruar? Cili është shkaku?

Tani mund të shkruash historinë.

1. Ku ishte? Çfarë bënte? Si ndihej? Kush ishte me të? Çfarë bënin?

Çfarë ndodhi?

Papritur,

3. Çfarë bëri heroi yt?

4. Përfundo historinë!

Mësimi 3

Σε αυτό το μάθημα:

Θα διαβάσεις και θα μάθεις για μερικά από τα πιο παράξενα ρεκόρ του κόσμου.

Θα μάθεις να σχηματίζεις και να χρησιμοποιείς τα παραθετικά των επιθέτων.

Θα μάθεις να εκφράζεις μια άποψη ή μια προτίμηση και να προσπαθείς να πείσεις τους άλλους γι' αυτήν.

Në këtë mësim do të mësosh:

Disa nga rekordet më të çuditshme në botë.

Të formosh shkallët e mbiemrave.

Të shprehësh një mendim apo një preferencë dhe të përpiqesh të bindësh të tjerët për të.

Mësimi 3

1

Παράξενα και όμως αληθινά. Διάβασε τις παρακάτω προτάσεις. Όλες είναι αληθινές εκτός από μία. Μπορείς να την βρεις;

Të çuditshme, por të vërteta. Lexo fjalitë e mëposhtme. Të gjitha janë të vërteta përveç njërës prej tyre. Mund ta gjesh cila është ajo?

1. Ngjyra blu tërheq më tepër mushkonjat.
2. Nëse mbyll gojën dhe hundën nuk mund të murmurisësh.
3. Delfinët flenë me një sy hapur.
4. Mushkonjat pickojnë më shpesh femrat.
5. Truri i oktapodit rritet (zmadhohet) gjatë gjithë jetës së tij.
6. Skifteri mund të rrotullojë kokën e tij 360^{0}.
7. Temperatura më e madhe 58^{0}C është regjistruar në Libi në vitin 1922, ndërsa më e ulëta 89.6^{0}C në Antarktidë në vitin 1983.
8. Pothuajse në çdo gjuhë të botës, fjala mama fillon me m.
9. Gaforet blu kanë gjak blu.
10. Në mëngjes jemi 1 cm më të gjatë se në mbrëmje.

Pa i lexuar përsëri fjalitë çfarë mban mend?

Sa prej fjalive kanë të bëjnë me kafshët?..

Cilat kafshë?………………………………………………………………….........…………………..

Cilat nga këto kafshë mund të hash?...

Cilat fluturojnë?..

Sa vende të botës përmenden?...

Cilat janë ?..

Cili mendon se është sugjerimi më i çuditshëm?...

2

Στο blog της τάξης τους τα παιδιά αποφάσισαν να βάλουν μερικά από τα πιο παράξενα ρεκόρ του κόσμου. Διάβασε τους τίτλους και προσπάθησε να τους αντιστοιχίσεις με την κατάλληλη περιγραφή.

Në blogun e klasës së tyre fëmijët vendosën të japin disa nga rekordet botërore më të çuditshme. Lexo titujt dhe përpiqu t'i lidhësh me përshkrimin e duhur.

Shoqëruesja më e vjetër e nuses ●	● Në vitin 1992, Paul Lynch bëri në Londër 124 ulje-ngritje.
Zhytja më e thellë e qenit ●	● Victor Mexicans dhe Gabriel Gomez Ramow kanë 98% të trupit të mbuluar me qime.
Mbajtja më e madhe e frymës nën ujë ●	● Bennett Flossie ishte 97 vjeçe kur u bë shoqëruese e nuses në një dasmë në Angli në vitin 1999.
Më shumë ulje-ngritje me një gisht ●	● Sandy Allen nga SHBA-ja është rreth 2 metra dhe 21 centimetra.
Familja më leshtore ●	● Francezi Michel Lotito ushqehet me metal dhe qelq qysh prej vitit 1959.
Gruaja më e gjatë ●	● Në vitin 1990, Gul Mohammed nga India ishte vetëm 57 cm.
Dieta më e çuditshme ●	● Zhytësi Robert nga SHBA në vitin 1959 qëndroi nën ujë pa marrë frymë 13 minuta dhe 42.5 sekonda.
Njeriu më i shkurtër ●	● Folsom Dwane shkonte shpesh për zhytje me qenin e tij Shadow, i cili zhytet deri në 4 metra. Madje është veshur me veshjen e vet të zhytjes!

Korrigjo gabimin:

1. Gruaja më e gjatë në botë është angleze.

2. Gjellët më të çuditshme janë gjarpërinjtë dhe macet.

3. Ulje-ngritjet me një gisht u bënë nga Gabriel Ramow Gomez.

4. Njeriu më i gjatë në botë është indian.

5. Kafsha që bëri zhytjen më të thellë është aligatori.

6. Në 85 vjetët e saj Bennet Flossie u bë shoqëruese e nuses.

Laboratori i gjuhës

Shkallët e mbiemrit/Οι βαθμοί του επιθέτου

Shkalla pohore/Θετικός βαθμός:

Maria është vajzë e bukur.

Η Μαρία είναι όμορφη κοπέλα.

Shkalla krahasore/Συγκριτικός βαθμός

Maria është më e bukur nga Nikoleta.

Η Μαρία είναι πιο όμορφη από την Νικολέτα.

Shkalla sipërore/Υπερθετικός βαθμός

Maria është shumë e bukur.

Η Μαρία είναι πολύ όμορφη.

Θετικός βαθμός	Συγκριτικός βαθμός	Υπερθετικός βαθμός
i bukur	më i bukur se/nga	shumë i bukur
	aq i bukur sa	mjaft i bukur
		tepër i bukur
e kuqe	më e kuqe se/nga	shumë e kuqe
	aq e kuqe sa	mjaft e kuqe
		tepër e kuqe
	më i bukur se/nga	flakë e kuqe
leshtor/e	më leshtor/e se/nga	shumë leshtor/e
	aq leshtor/e sa	mjaft leshtor/e
		tepër leshtor/e

3

Αποφάσισες να ξεκινήσεις ένα περίεργο χόμπυ. Παρακάτω θα δεις πέντε διαφορετικές προτάσεις. Φτιάξε τη λίστα με τις τρεις πρώτες επιλογές σου. Σύγκρινε τη λίστα σου μ'αυτήν που έφτιαξαν οι συμμαθήτριες και οι συμμαθητές σου και προσπάθησε να τις/τους πείσεις γιατί η δική σου είναι καλύτερη.

Συμβουλή: Πέρα από τα προσωπικά σου ενδιαφέροντα διάλεξε κάτι που δεν είναι πολύ ακριβό. Μπορείς να το βρεις κοντά στο σπίτι σου, δεν χρειάζεται πάρα πολύ χρόνο.

Vendose të fillosh një hob të pazakontë. Më poshtë do të jepen pesë variante të ndryshme. Bëj një listë me tri zgjedhjet e tua më të preferuara. Krahaso listën tënde me shokët/shoqet e klasës dhe përpiqu t' i bindësh ata pse variantet që zgjodhe ti janë nga më të mirat.

Këshillë: Pavarësisht nga interesat e tua zgjidh diçka që nuk është shumë e shtrenjtë, që është afër shtëpisë tënde dhe nuk ka nevojë për shumë kohë.

Drums, Gjuhë kineze, Modele me fije shkrepsesh, Breakdance / RnB, Graffit

4

Η μάχη των φύλων. Τα αγόρια ή τα κορίτσια είναι περισσότερο:

Lufta e gjinive. Djemtë apo vajzat janë më shumë:

miqësor, i sjellshëm, i paduruar, atletik, i turpshëm, i ndjeshëm, egoist, ambicioz, i pavarur, llafazan, kokëfortë, energjik, indiferent.

Formoni fjali të tilla si:

(Djemtë janë më atletikë sesa vajzat, sepse ata bëjnë më shumë sport)

Μοιράσου τις απόψεις σου με τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου.

Ndani mendimet tuaja me shokët e klasës tuaj.

5

Λύσε το μυστήριο… Η καθηγήτριά σου θα σου δώσει κάποιες πληροφορίες. Μπορείς εσύ να συμπληρώσεις τον πίνακα και να λύσεις πρώτος/πρώτη τον γρίφο;

Zgjidh misterin… Mësuesja do t'ju japë informacionin e duhur. Mund të plotësosh tabelën dhe të zgjidhësh i pari/e para enigmën e dhënë?

Emri	Mosha	Fëmijë	Profesioni
Kristian			Roberta
Roberta	60		
Maria		3	Veterinere
Adam			
Artan		0	

6

Τι θα προτιμούσες; Γιατί; Μπορείς να διαλέξεις μία από τις παρακάτω περιπτώσεις και να γράψεις τη γνώμη σου;

Çfarë do të preferoje? Pse? Mund të zgjidhësh një nga situatat e mëposhtme dhe të shkruash mendimin tënd?

Χρησιμοποίησε εκφράσεις όπως:

Përdor shprehjet si:

Unë preferoj ... Unë mendoj se është më mirë për të ... Gjithashtu... Për këtë arsye ...

Të jesh shumë i shkurtër apo shumë i gjatë?

....

....

....

Të jesh i pasur e pa shokë apo i varfër me shumë shokë?

....

....

....

Të jetosh në Alaskë apo në Australi?

....

....

....

Të luash futboll apo të hidhesh nga lartësitë?

....

....

....

Gëzuar Festat!

Mësimi 4

Σε αυτό το μάθημα:

Θα πάρεις πληροφορίες για τις μεγάλες γιορτές της Πρωτοχρονιάς και της Άνοιξης.

Θα θυμηθείς πώς σχηματίζεται και πώς χρησιμοποιείται ο μέλλοντας.

Θα γράψεις για το blog του σχολείου σου οδηγίες για την κατασκευή του Guguvere.

Θα διηγηθείς μια φανταστική χριστουγεννιάτικη ιστορία.

Në këtë mësim do të mësosh:

Të marrësh informacion për festën e Vitit të Ri dhe Ditën e Verës.

Të kujtosh si formohet dhe si të përdoret koha e ardhme.

Të shkruash në blogun e shkollës udhëzime për të bërë Guguvere.

Të na tregosh një histori fantastike për Krishtlindjet.

1

Κύκλωσε στο ημερολόγιο τις γιορτές που ξέρεις για την Ελλάδα, την Αλβανία ή άλλες χώρες του κόσμου. Τι κάνουμε σε αυτές τις γιορτές;

Rretho në kalendar festat që njeh nga Greqia, Shqipëria dhe vende të tjera të botës. Çfarë festohet në këto festa?

JANAR

D	H	M	M	E	P	SH
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

SHKURT

D	H	M	M	E	P	SH
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	

MARS

D	H	M	M	E	P	SH
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

PRILL

D	H	M	M	E	P	SH
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

MAJ

D	H	M	M	E	P	SH
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

QERSHOR

D	H	M	M	E	P	SH
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

KORRIK

D	H	M	M	E	P	SH
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

GUSHT

D	H	M	M	E	P	SH
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

SHTATOR

D	H	M	M	E	P	SH
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

TETOR

D	H	M	M	E	P	SH
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

NËNTOR

D	H	M	M	E	P	SH
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

DHJETOR

D	H	M	M	E	P	SH
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

P.sh. Më 31 tetor në Amerikë dhe Britaninë e Madhe festohet Halloween.

....

....

....

....

2

Πόσο καλά γνωρίζεις τα Χριστούγεννα και την Πρωτοχρονιά στον κόσμο;

A e di si festohen Krishtlindjet dhe Viti i Ri në gjithë botën?

1. Legjenda e Babagjyshit nga cili vend filloi?
a. Nga Finlanda
b. Nga Turqia
c. Nga Italia

2. Në Britaninë e Madhe ku i lë Babagjyshi dhuratat?
a. Në çorape
b. Në kapele
c. Në këpucë

3. Tradita e pemës së Krishtlindjeve nga cili vend filloi?
a. Nga Suedia
b. Nga Gjermania
c. Nga Greqia

4. Në Finlandë Babagjyshi udhëton me:
a. mjellmë
b. kec
c. dre

5. Në Siri dhuratat ndahen sipër:
a. kalit
b. devesë
c. shqiponjës

6. Në Greqi për të ndjekur kukudhin (gogolin):
a. hedhin kripë në zjarr
b. hanë hudhër
c. ndezin qirinj

7. Në Ukrainë, në qoftë se gjen pëlhurën e merimangës mëngjesin e Krishtlindjeve do të thotë:
a. fat i mirë
b. tersllëk
c. do të bjerë borë

8. Dita e parë e Krishtlindjeve është quajtur:
a. ditë dhuratash
b. ditë gjumi
c. ditë ecjeje

9. Në Poloni darka e Krishtlindjeve përmban dymbëdhjetë pjata të cilat kanë kryesisht:
a. djathë
b. peshk
c. qumësht

3

Την Πρωτοχρονιά οι περισσότεροι/ες από εμάς παίρνουμε αποφάσεις για τη νέα χρονιά. Παρακάτω θα βρεις μερικές από τις πιο συνηθισμένες αποφάσεις. Κύκλωσε αυτές που ταιριάζουν περισσότερο σε εσένα και πες τι θα ήθελες και εσύ να κάνεις με τη νέα χρονιά.

Natën e Vitit të Ri shumica prej nesh marrim vendime për vitin që vjen. Më poshtë do të gjesh disa nga vendimet më të zakonshme. Rretho ato që të përshtaten më mirë dhe na thuaj se çfarë dëshiron të bësh vitin që vjen.

Këtë vit unë....

- Shëndeti: Bëj më shumë gjimnastikë/filloj një sport/ha më pak ëmbëlsira/nuk ha ushqime të gatshme/nuk fle natën vonë

- Koha e lirë: filloj një hob të ri/mësoj një instrument muzikor/pikturoj/nuk shpenzoj orë të tëra në kompjuter

- Shtëpia/Familja: Ndihmoj nënën time për të psonisur/bëj më shumë punë/pastroj dhomën time/nuk shikoj TV me orë të tëra

- Shkolla: lexoj më shumë/jam më i kujdesshëm në klasë/lexoj libra jashtëshkollorë/përdor internetin për informacion dhe jo vetëm për argëtim

4

Διάβασε το κείμενο από μια σχολική εφημερίδα των Τιράνων και πάρε πληροφορίες για την ανοιξιάτικη γιορτή Dita e Verës.

Lexo tekstin e marrë nga një gazetë shkollore në Tiranë dhe merr informacion në lidhje me festën e Ditës së Verës.

Dita e Verës ekziston që atëherë kur njerëzit u faleshim ende perëndive.

Këtë ditë i urojmë mirëseardhjen stinës së pranverës. Mos ju ngatërrova pak? Ju thashë që është «Dita e Verës», kur në fakt është pranverë. Thuhet se kur lindi kjo festë njerëzit njihnin vetëm dy stinë: dimrin dhe verën, prandaj festa quhet «Dita e Verës». Kjo ishte edhe dita e parë e vitit sipas kalendarit të lashtë të shqiptarëve.

Kur themi «Dita e Verës», mendja na shkon te qyteti i Elbasanit. Me kalimin e kohës, në shumë qytete kjo festë erdhi duke u zbehur, por në Elbasan vazhdon ruhet edhe sot e kësaj dite, ndjehet dhe të përjetohet në kuptimin e plotë të fjalës... I tërë qyteti zbukurohet, organizohen koncerte, mbillen pemë të reja, ndahen ballokume dhe në shëtitoret e qytetit sheh njerëz nga shumë qytete të Shqipërisë.

Thuhet se dikur, në rrethinat e qytetit të lashtë të Elbasanit jetonte Zana e Çermenikës, e cila ishte perëndesha e gjuetisë, pyjeve dhe e gjithë natyrës. Sipas gojëdhënës, kjo zanë dilte nga tempulli i saj ditën e 14 Marsit. Prandaj kremtohet në këtë datë «Dita e Verës».

Të parët tregojnë se një natë para Ditës së Verës, njerëzit mblidheshin më shpejt në shtëpitë e tyre, për të festuar së bashku me të afërmit epilogun e kësaj feste. Shtëpia mbushej plot me gjëra të mira. Porta zbukurohej me lule dhe lastarë të gjelbër, të cilët simbolizojnë mirësinë dhe natyrën. Në datën 13 merret një tufë e vogël bari të njomë bashkë me rrënjët dhe dheun, që në mëngjesin e datës 14 Mars të jetë në shtëpi, pasi mendohet se sjell fat.

Natën e 13 marsit ndizen zjarre; çdo shtëpi e qytetit mbushet me një gëzim të veçantë. Të afërmit e miqtë këndojnë këngë të vjetra dhe shijojnë kuzhinën elbasanase.

Mëngjesi i 14 marsit nis me vizitat tek të afërmit.

Pikniku nis në orën 10:00. Në piknikun e Ditës së Verës elbasanasit lënë qytetin dhe u drejtohen pikave turistike.

Αφού διαβάσεις το κείμενο, γίνε δημοσιογράφος και πάρε συνέντευξη από μια μαθήτρια/έναν μαθητή γυμνασίου για την ημέρα της Άνοιξης.

Pasi të lexosh tekstin bëhu dhe ti gazetar. Merr në intervistë një nxënës/nxënëse të shkollës së mesme për Ditën e Verës.

5

Γράψε για το blog του σχολείου σου οδηγίες για την κατασκευή του Guguvere ή Verore. Οι παρακάτω λέξεις θα σε βοηθήσουν:

Shkruaj në blogun e klasës tënde udhëzime për thurjen e Guguveres ose siç quhet ndryshe Verores. Fjalët e mëposhtme do të ndihmojnë:

(fije të kuqe/të bardha, thurr, rruazë bojë qielli, dallëndyshe, syri i keq, lidh, dorë, djeg, diell, byrzylyk mbaj, hedh, pemë, fole)

6

Τα Χριστούγεννα συνδέονται με χιλιάδες ιστορίες και παραδόσεις σε όλο τον κόσμο. Γράψε κι εσύ την συνέχεια της παρακάτω ιστορίας βάζοντας τη φαντασία σου...

Festa e Krishtlindjeve është lidhur me mijëra histori e rite në të gjithë botën. Shkruaj me fantazi vazhdimin e historisë.

Valbona tek po flinte dëgjoi një zhurmë të fortë. Me hapa të lehtë dalëngadalë vajti në sallon kur...

Mësimi 5

Σε αυτό το μάθημα:

Θα μάθεις λεξιλόγιο σχετικά με το σπίτι και τους χώρους του σπιτιού.

Θα ψάξεις σε αγγελίες εφημερίδων και θα γράψεις τις δικές σου αγγελίες για ένα ανταλλακτικό παζάρι.

Θα μάθεις να σχηματίζεις και να χρησιμοποιείς τον ενεστώτα της παθητικής φωνής των ρημάτων.

Θα γίνεις ποιητής/ποιήτρια και θα γράψεις ένα ποίημα για το σπίτι σου.

Në këtë mësim do të mësosh:

Të përdorësh fjalor në lidhje me mjedisin shtëpiak.

Të kërkosh në reklamat e gazetave dhe të shkruash reklamën tënde për një pazar.

Do të mësosh të formosh dhe të përdorësh kohën e tashme të formës joveprore të foljeve.

Do të bëhesh poet/poete dhe do të shkruash një vjershë për shtëpinë tënde.

1

A. Σε διάφορες γλώσσες υπάρχουν εκφράσεις όπως αυτές που ακολουθούν: “home sweet home”, «σπίτι μου σπιτάκι μου φτωχοκαλυβάκι μου», “On est bien chez le roi, mais on est mieux chez soi”, “A casa sua ognuno è re”. Σε τι αναφέρονται αυτές οι εκφράσεις; Μπορείς να φανταστείς τι σημαίνουν;

Në gjuhë të ndryshme përdorin shprehjet e mëposhtme: “home sweet home”, «σπίτι μου σπιτάκι μου φτωχοκαλυβάκι μου», “On est bien chez le roi, mais on est mieux chez soi”, “A casa sua ognuno è re”. Mund të thuash kur i përdorim këto shprehje dhe çfarë kuptojmë me to?

B. Δες στις φωτογραφίες μερικά από τα πιο περίεργα σπίτια στον κόσμο. Ποιο σου αρέσει περισσότερο; Τι σου αρέσει και τι δεν σου αρέσει στο καθένα από αυτά; Σε ποιο θα ήθελες να μένεις;

Shih fotot e disa prej shtëpive më të çuditshme në botë. Cila të pëlqen më shumë? Çfarë të pëlqen dhe çfarë nuk të pëlqen në lidhje me secilën prej tyre? Në cilën shtëpi do të pëlqente të banoje ?

Shtëpia luleshtrydhe në Tokio, Japoni

Shtëpia e përmbysur në Poloni

Boeing 727 në Misisipi, SHBA

Shtëpia e lëvizshme në Kopenhagen, Danimarkë.

Πώς είναι το δικό σου σπίτι;

Si është shtëpia jote?

G	H	I	J	B	C	S	U	M	P	E	E	I	R	O
X	H	S	H	A	S	H	T	R	A	T	P	L	T	R
A	E	K	O	L	L	T	U	K	N	P	T	J	G	I
K	U	Z	H	I	N	E	M	I	T	R	V	H	S	A
A	X	H	S	H	R	P	L	L	T	S	M	I	T	R
P	Q	B	R	D	R	I	T	A	R	E	O	I	B	A
A	S	H	X	H	T	P	U	V	R	I	I	I	A	O
B	H	S	T	R	Y	E	Z	A	I	O	O	A	N	I
T	S	H	J	V	M	L	K	M	O	B	I	L	J	E
O	P	T	R	R	S	G	H	A	J	K	P	K	A	L
I	I	T	E	L	E	F	O	N	I	S	H	V	X	H
I	O	R	T	S	H	G	V	I	M	R	T	G	U	A

Laboratori i gjuhës

FOLJA/PHMA

Forma joveprore/Παθητική φωνή

Τα ρήματα στην παθητική φωνή του ενεστώτα παίρνουν τις καταλήξεις:
-(h)em, -(h)esh, -(h)et, -(h)emi, -(h)eni, -(h)en.

Στον πίνακα μπορείς να δεις πώς κλίνονται τα ρήματα και των τριών συζυγιών στην παθητική φωνή του ενεστώτα σε σχέση με την ενεργητική.

Ενεστώτας					
Α συζυγία		**Β συζυγία**		**Γ συζυγία**	
Ενεργητική	**Παθητική**	**Ενεργητική**	**Παθητική**	**Ενεργητική**	**Παθητική**
laj	la**hem**	mbledh	mblidh**em**	vë	vi**hem**
lan	la**hesh**	mbledh	mblidh**esh**	vë	vi**hesh**
lan	la**het**	mbledh	mblidh**et**	vë	vi**het**
lajmë	la**hemi**	mbledhim	mblidh**emi**	vëmë	vi**hemi**
lani	la**heni**	mblidhni	mblidh**eni**	vini	vi**heni**
lajnë	la**hen**	mbledhin	mblidh**en**	vënë	vi**hen**

Mohore -

Porta **nuk /s'zbukurohet** me lule dhe lastarë të gjelbër.

Pyetëse ?

Ku **mblidhen** zakonisht ata?

3 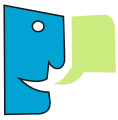

Οι γονείς της Βαλμπόνα θέλουν να μετακομίσουν. Η Βαλμπόνα ρίχνει μια ματιά στις μικρές αγγελίες στην εφημερίδα. Κοιτάζει για σπίτια και όχι μόνο...

Prindërit e Valbonës duan të transferohen. Valbona i hedh një sy njoftimeve në gazetë. Shikon jo vetëm për shtëpi por edhe për...

Jepet me qera, apartament në katin përdhes, 80m^2, pranë metrosë. 2 dhoma gjumi, sallon, kuzhinë, banjo. Çmimi: 280 Euro, pa shpenzime të tepërta.
Tel: 6555555555

Jepet me qera, apartament në katin përdhes, 80m^2, pranë metrosë. 2 dhoma gjumi, sallon, kuzhinë, banjo. Çmimi: 280 Euro, pa shpenzime të tepërta.
Tel: 6555555555

Jepet me qera, apartament në katin e parë, 120m^2, i mobiluar, 3 dhoma gjumi, sallon, kuzhinë, banjo, veranda të mëdha dhe vend parkimi.
Çmimi: 300 Euro.
Tel: 6986789043

Shitet në Marathonë shtëpi përdhese, afër detit, me oborr të madh. Çmimi është i diskutueshëm. Për më shumë: www.agenreal.com

Përshkrimi i ofertës:
Kërkohet një vajzë për t'u kujdesur për një qenush të vogël në muajin Qershor. Për më shumë informacion komunikoni me zonjën Maria në numrin e telefonit: 6743457447

Bëhen mësime kitare të nivelit fillestar dhe të përparuar. Eksperiencë 10-të vjeçare në këtë fushë. Zonja. Nikoleta: 6565434578

Dhurohen libra për fëmijë. Për më tepër informacion telefono në celular: 674444544

Shitet tigan i përshtatshëm për pop korn! Vetëm 10 euro! Informacion: 6457801284

Cilat njoftime kanë të bëjnë me shitje, blerje apo dhënie shtëpish me qera?

Cili apartament mendon se është më i përshtatshëm për familjen e Valbonës?

Në tabelën e mëposhtme mund të mbash shënime të cilat do të të ndihmojnë:

Pyetje	Apartamenti 1	Apartamenti 2	Apartamenti 3
Në cilin kat ndodhet apartamenti?			
Sa kushton qeraja?			
Sa dhoma ka? Sa e madhe është?			
Në qeranë mujore përfshihet dhe tarifa e administrimit?			
Lejohen kafshët shtëpiake?			
Është afër ndonjë stacioni autobusi apo metroje?			
Ka vend parkimi?			

Shënim: Familja e Valbonës ka katër pjestarë, një qen dhe nuk kanë makinë.

Njoftimet e tjera...

Për çfarë bëhet fjalë në njoftimin nr.6?

Çfarë kërkojnë në njoftimin nr.5?

Ku ndodhet shtëpia e njoftimit nr.4?

Sa kushtojnë librat e njoftimit nr.7?

4

Στο σχολείο σας οργανώνετε ένα ανταλλακτικό παζάρι. Ο καθένας/Η καθεμιά φέρνει παιχνίδια, μικρές ηλεκτρικές συσκευές, ρούχα, βιβλία ή ό,τι δεν του/της είναι χρήσιμο πια και το ανταλλάσσει με κάτι που έχει φέρει κάποιος συμμαθητής/συμμαθήτριά του. Φτιάξε την αγγελία που θα βάλεις στην εφημερίδα του σχολείου για να πείσεις τους συμμαθητές και τις συμμαθήτριές σου να επιλέξουν τα δικά σου αντικείμενα. Μπορείς να ανταλλάξεις μέχρι 5 αντικείμενα.

Në shkollën tuaj organizohet një Pazar, secili sjell lodra, pajisje të vogla, rroba, libra apo çdo gjë që nuk është më e dobishme dhe e shkëmben atë me diçka tjetër që ka sjellë një shok shkolle/shok klase. Shkruaj reklamën që do të vendosësh në gazetën e shkollës për të bindur shokët dhe shoqet të zgjedhin gjërat e tua të pazarit. Ju mund të shkëmbeni deri në 5 gjëra.

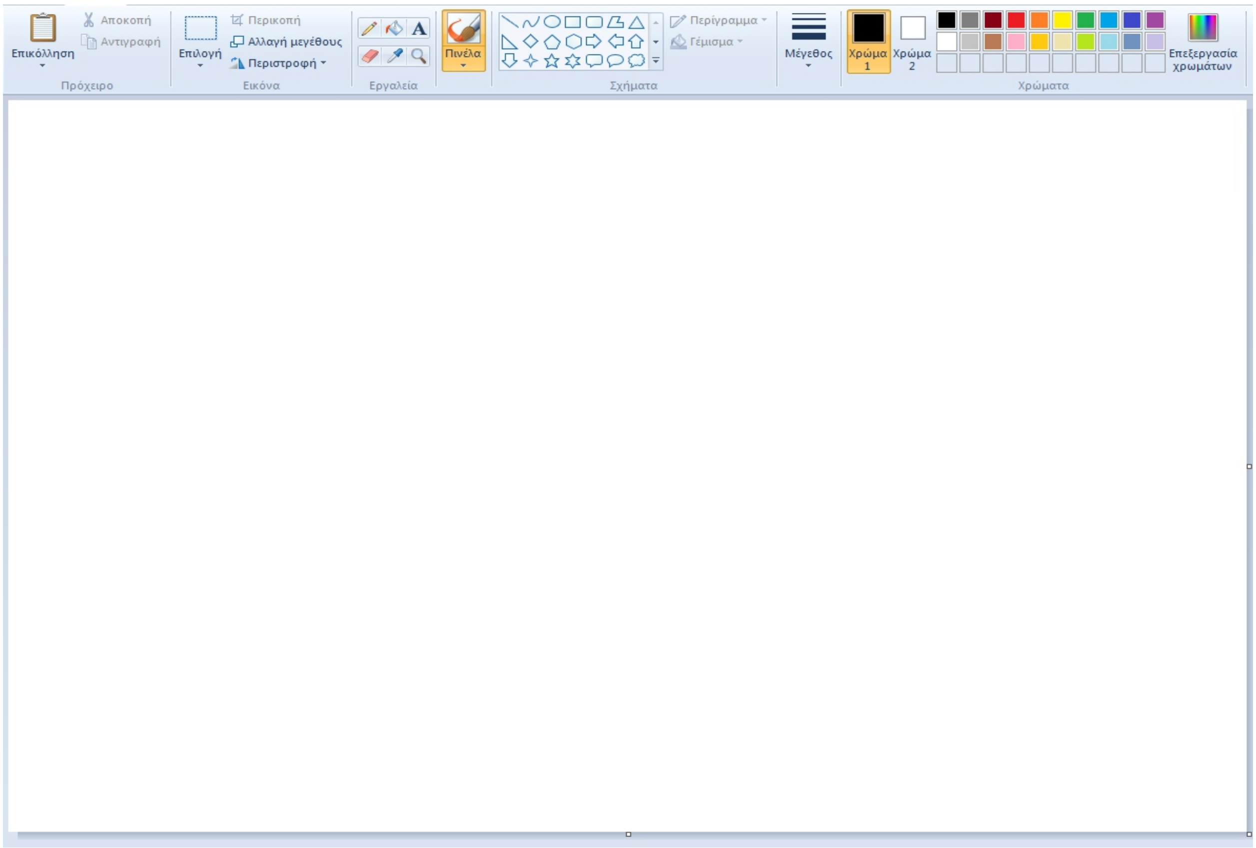

5 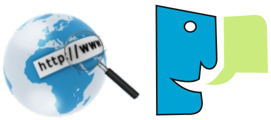

Έρευνα. Ποιος/Ποια ασχολείται περισσότερο με το σπίτι; Δουλέψτε σε ομάδες. Μια/Ένας από εσάς αναλαμβάνει να συγκεντρώσει τις απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις. Ανακοινώστε τις απαντήσεις σας στην τάξη και συγκεντρώστε τες στον πίνακα. Φτιάξτε ένα ραβδόγραμμα με τα αποτελέσματα και συζητήστε τα.

Studim. Cili/cila merret më shumë me punët e shtëpisë? Punoni në grupe. Njëri prej jush merr përsipër të shkruaj përgjigjet e pyetjeve të mëposhtme. Thoni përgjigjet tuaja në klasë dhe i përmblidhni në tabelë. Bëni një grafik me rezultatet e mbledhura dhe diskutoni ato.

Në shtëpi cili/cila...

	Unë	Mamaja	Babai	Vëllai	Motra	Dikush tjetër
Lan pjatat?						
Gatuan?						
Vë lavatriçe?						
Fshin?						
Rregullon krevatet?						
Hedh mbeturinat?						
Vadit lulet?						
Hekuros?						
Psonis?						
Paguan llogaritë?						

6

Το σπίτι σαν θέμα έχει εμπνεύσει πολλούς ποιητές. Μπορείς να γράψεις κι εσύ μερικούς στίχους για το δικό σου ονειρεμένο σπίτι;

Shtëpia si një temë ka frymëzuar shumë poetë. Mund të shkruani edhe ju disa vargje për shtëpinë tuaj të ëndërruar?

Pyetjet e mëposhtme do t'ju ndihmojnë:

Çfarë sheh? ....

Çfarë dëgjon? ....

Çfarë shijon? ....

Çfarë merr erë?..

Çfarë mendon?..

Çfarë ndjen?..

Mësimi 6

Σε αυτό το μάθημα:

Θα μάθεις για τις πιο σημαντικές εφευρέσεις του τελευταίου αιώνα.

Θα μάθεις να σχηματίζεις και να χρησιμοποιείς τον αόριστο της παθητικής φωνής των ρημάτων.

Θα μάθεις να εκφράζεις μια άποψη ή μια προτίμηση και να προσπαθείς να πείσεις τους άλλους γι' αυτήν.

Në këtë mësim do të mësosh:

Shpikjet më të rëndësishme të shekullit të kaluar.

Të formosh dhe të përdorësh kohën e kryer të thjeshtë të formës joveprore të foljeve.

Do të mësosh të formosh dhe të përdorësh.

1

Στον παρακάτω πίνακα μπορείς να δεις 8 από τις σημαντικότερες εφευρέσεις των τελευταίων 200 χρόνων.

Në tabelën e mëposhtme do të njihesh me 8 nga zbulimet më të rëndësishme të 200 viteve të fundit.

Numri	Zbulimi	Viti	Zbuluesi
	Penicilina (antibiotiku i parë)	1928	Alexander Fleming
	Telefoni	1876	Alexander Graham Bell
	Elektriku	1879	Thomas Edison
	Aeroplani	1903	Orville and Wilbur Wright
	Kompjuteri	1939	John Atanasoff
	Makina	1885	Karl Benz
	Radioja & TV	1895 & 1926	Guglielmo Marconi & John Baird
	Rrjeti mbarë botëror, ose (www)	1990	Tim Berners Lee

Αρίθμησέ τες από το 1-8 σύμφωνα με το ποιες θεωρείς εσύ σημαντικές. Σκέφτεσαι κάποιες άλλες εφευρέσεις που δεν περιλαμβάνονται στον παραπάνω πίνακα; Σημείωσέ τες εδώ και αναζήτησε πληροφορίες γι' αυτές.

Vendosi ato sipas radhës nga 1-8. Di shpikje të tjera të cilat nuk përfshihen në tabelën e mësipërme? Shkruaji ato dhe kërko informacion rreth tyre.

2

Ποιες από τις παραπάνω εφευρέσεις είναι στα πρώτα τέσσερα νούμερα της κατάταξής σου; Για ποιο λόγο; Πες μας τη γνώμη σου.

Cilat nga këto zbulime zënë katër vendet e para sipas teje? Për ç' arsye? Arsyeto mendimin tënd.

No 1

....

....

No 2

....

....

No 3

....

....

No 4

....

....

ΘΥΜΗΣΟΥ ΟΤΙ

Έχω την ίδια άποψη με σένα=Kam të njëjtin mendim me ty

Συμφωνώ=Jam dakort me ty

Έχω διαφορετική/αντίθετη γνώμη=Nuk pajtohem me mendimin tënd

Είμαι άλλης γνώμης=Kam mendim tjetër/të kundërt

Στο σημείο αυτό θα διαφωνήσουμε=në këtë pikë nuk jam dakort

Εδώ θα τα χαλάσουμε=këtu do ta prishim

Αποκρούω/απορρίπτω/δεν παραδέχομαι τη γνώμη=hedh poshtë/refuzoj/nuk pranoj mendimin

Ανακοίνωσε τη σειρά κατάταξης στην τάξη. Συμφωνείς ή διαφωνείς με τους υπόλοιπους συμμαθητές και συμμαθήτριές σου;

Bëj të njohur renditjen e tyre në klasë. Je dakort apo jo me shokët e tjerë dhe shoqet e tjera të klasës?

3

Από τις μεγαλύτερες εφευρέσεις του $19^{ου}$ αιώνα είναι και ο κινηματογράφος. Χάρη σ' αυτόν δυνατές ιστορίες και θρύλοι της ζωής ζωντανεύουν στην οθόνη. Διάβασε τη συγκινητική περίληψη της ταινίας Hatsiko και απάντησε στις ερωτήσεις.

Një nga shpikjet më të mëdha të shekullit të 19-të është dhe kinemaja. Falë kësaj tregimet dhe legjendat më të fuqishme të jetës ringjallen në ekran. Lexo përmbledhjen prekëse të filmit Hatçiko dhe përgjigju pyetjeve.

Haçiko, qeni që përloti botën

Besnikëria dhe dashuria pa kushte i ka bërë qentë të fitojnë titullin "miku më i mirë i njeriut".

Haçiko është subjekt i filmit "Përralla e Haçikos" e vitit 1987, e një regjisori japonez dhe tregon historinë e tij që prej lindjes dhe deri në vdekje, duke imagjinuar edhe bashkimin shpirtëror me të zotin. I konsideruar një sukses shumë i madh, filmi ishte edhe realizimi i fundit i studios japoneze "Shochiku Kinema Kenkyû-jo", "Haçiko, historia e një qeni", i cili doli në kinema në gusht 2009, dhe kur rolin e profesorit e luan aktori Riçard Gir.

Ky qen fitoi një vend në zemrën e të gjithë japonezëve dhe e mbajti atë për gati 70 vjet.

"Mes ndërtesave të larta, dyqaneve e vendasve që nxitojnë, statuja e bronxtë në madhësinë reale të Haçikos ndodhet në stacionin e trenit Shibuya në Tokio. U bë vend takimi për miliona banorë të Tokios që nga viti 1934 dhe nuk është e vështirë për t'u gjetur.

Haçiko lindi në Akita në vitin 1923 dhe erdhi në Tokio një vit më pas. Ai dhe i zoti, Eisaburo Uyeno, u bënë miq të pandarë që në takimin e parë. Çdo ditë Haçiko shoqëronte profesorin e universitetit "Imperial" deri te stacioni, kur ai shkonte në punë. Kur profesori kthehej e gjente qenin ta priste, një rutinë që vazhdoi më shumë se një vit. Por një ditë, krejt papritur, profesori vdiq në universitet.

Edhe pse nuk e pa më të zotin, lidhja e fortë me të bëri që qeni ta priste profesorin për 10 vjet me radhë. Haçiko dilte çdo ditë në stacionin Shibuya, në pritje të një miku që nuk u kthye kurrë. Për gati dhjetë vjet me radhë banorët e zonës dhe kalimtarët u bënë dëshmitarë të besnikërisë së qenit ndaj të zotit. Në 8 mars të vitit 1935, Haçiko ndërroi jetë në të njëjtin vend ku ishte ndarë për herë të fundit me profesorin. Nga autopsia doli se shkak ishte kanceri.

Pavarësisht se kanë kaluar shumë dekada, Haçiko nuk u harrua, por historia e tij u bë e njohur në të gjithë botën pas librit dhe filmit që përshkruajnë besnikërinë e tij të përjetshme ndaj të zotit.

1. Në kujtim të Haçikos sot kemi:

a. një statujë b. një park c. një stacion treni

2. Zoti Eisaburo Uyeno punonte:

a. në stacioni n e trenit b. në shkollën fillore c. në universitet

3. Hatçiko e priste çdo ditë në park.

Saktë ☐ Gabim ☐

4. Askush nuk kujdesej për Haçikon.

Saktë ☐ Gabim ☐

5. Historia e Haçikos ndodhi në Amerikë.

Saktë ☐ Gabim ☐

6. Diskutoni në klasë konceptin e besnikërisë dhe miqësisë. Mund të jepni shembuj nga jeta juaj e përditshme?

Laboratori i gjuhës

FOLJA/ΡΗΜΑ

Koha e kryer e thjeshtë forma joveprore/Αόριστος παθητικής φωνής

Ο αόριστος της παθητικής φωνής των ρημάτων σχηματίζεται με την προσθήκη του **u** μπροστά από τους τύπους των ρημάτων του ενεργητικού αόριστου.

ΠΡΟΣΟΧΗ στο τρίτο πρόσωπο ενικού παθητικού αορίστου, το οποίο τις περισσότερες φορές διαφέρει από το αντίστοιχο ενεργητικό.

Historia e tij u bë e njohur në të gjithë botën.

Η ιστορία του έγινε γνωστή σε όλο τον κόσμο.

Στον πίνακα μπορείς να δεις πώς κλίνονται τα ρήματα και των τριών συζυγιών στον αόριστο παθητικής φωνής:

Αόριστος		
Α συζυγία	**Β συζυγία**	**Γ συζυγία**
u lava	u mblodha	u zura
u lave	u mblodhe	u zure
u la	u mblodh	u zu
u lamë	u mblodhëm	u zumë
u latë	u mblodhët	u zutë
u lanë	u mblodhën	u zunë

Mohore -

Haçiko **nuk u harrua**.

Haçiko **s' u harrua**.

Pyetëse ?

Cilët **u bënë** dëshmitarë të besnikërisë së qenit?

4

Διάβασε τις παρακάτω μαρτυρίες των παιδιών για τη σχέση τους με το διαδίκτυο: *

Lexo dëshmitë e disa fëmijëve rreth marrëdhënieve të tyre me internetin: *

1. "Unë më parë dilja me shokët. Dilja shëtitje, notoja... Tani kam pa shkuar në plazh gati dy vjet. Kam pa dalë me shokët shëtitje katër muaj–të tilla gjëra tani i neglizhoj.

Djalë, 15 vjeç

2. "Dy javët e fundit kishim provime në shkollë-nuk e përdora shumë–doja të lexoja".

Vajzë, 15 vjeçe

3. Fillova të hyj në Facebook dhe thosha: "Aaa, sa mirë që po njoh kaq shumë njerëz-aq shumë-kjo është e mrekullueshme "Bën komente, shkarkon materiale, krijon një jetë të re aty brenda-një botë tjetër. Pas pak, fillon të thuash "Çfarë po bëj tani?" lodhesh, e mbyll, del jashtë dhe rrallon kohën që merresh me të (internetin). Fillon të bësh gjëra të tjera, të argëtohesh, në mënyrë që ta harrosh atë".

Djalë, 15 vjeç

4. "Në të vërtetë nuk më intereson asgjë. Kaloj kohën time atje, në përgjithësi përtoj shumë".

Djalë, 16 vjeç

Cili nga mendimet e dhëna të pëlqen më shumë?

Cili nga ata mendon se është nën rrezikun e varësisë nga interneti? Pse?

Κάντε στον πίνακα της τάξης μια λίστα με τις δραστηριότητες που κάνουν οι συμμαθήτριες και οι συμμαθητές σου στο διαδίκτυο και με τις ώρες που δαπανούν για αυτές. Συζητήστε τα αποτελέσματα.

Πώς νομίζεις ότι πρέπει να μοιράζεται ο ελεύθερός σου χρόνος; Κάνε μια λίστα με πιθανές δραστηριότητες.

Shkruaj në tabelë një listë me aktivitetet që kryejnë shokët dhe shoqet e klasës suaj në internet dhe orët që shpenzojnë për to. Diskutoni rezultatet.

Si mendon ta kalosh kohën e lirë? Shkruaj një listë me veprimtaritë e mundshme.

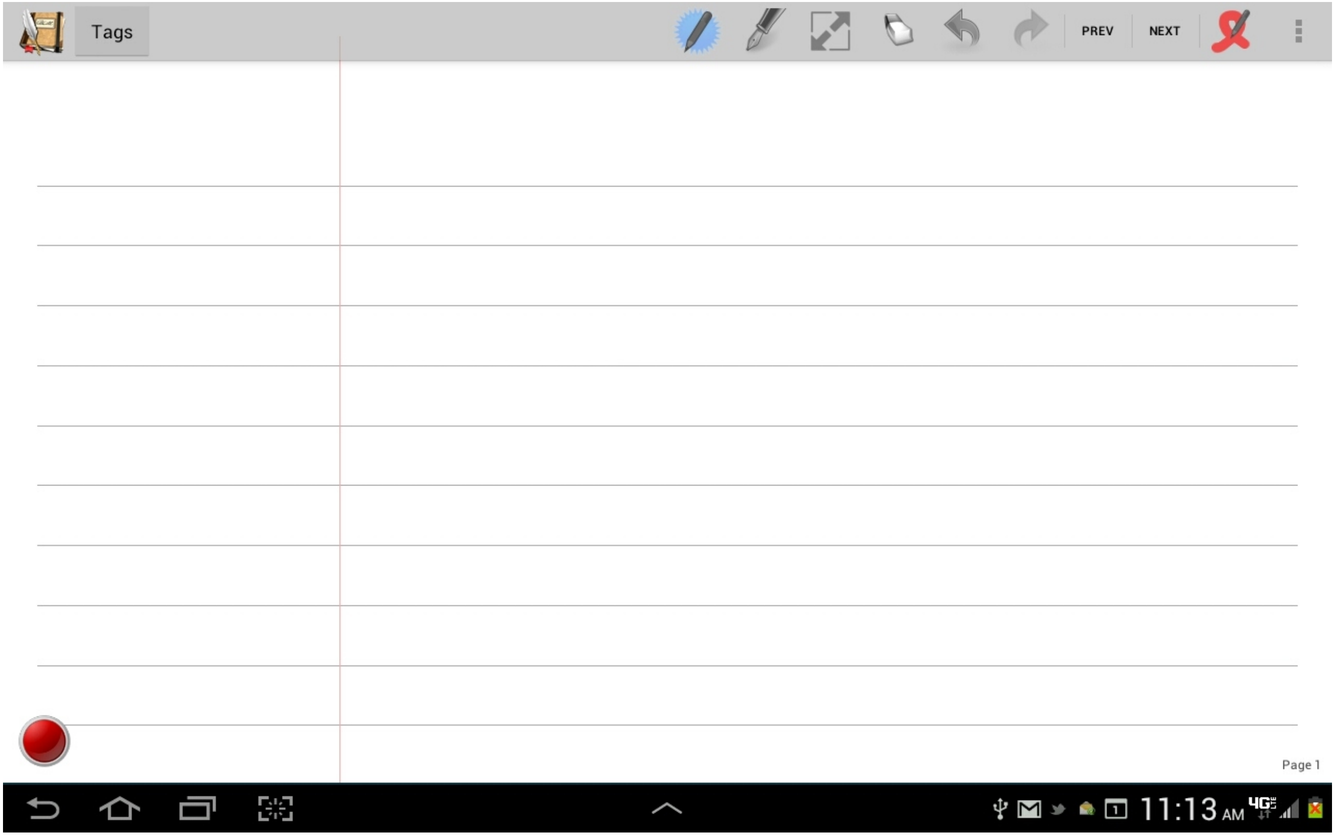

*έρευνα του προγράμματος Safe Internet Plus για τη χρήση του διαδικτύου από νέους 15-18 χρονών σε χώρες της Ευρώπης

*studim i programit Safe Internet Plus për përdorimin e internetit nga të rinjtë 15 deri 18 vjeç në vendet e Evropës

5

Τι θα λέγατε για λίγη καλή τηλεόραση; Πολλές από τις εκπομπές που βλέπουμε καθημερινά μπορεί να είναι ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω:

Çfarë do të thoshit për pak televizor cilësor? Shumë nga programet që shohim çdo ditë mund të jenë një ose më shumë nga programet e mëposhtme:

(informative, zbavitëse, të dhunshme, sipërfaqësore, objektive, të besueshme, të ndjeshme, të njëanshme, stupid, të mërzitshëm, të dobishëm)

Σκέψου την αγαπημένη σου εκπομπή. Ποια από τα επίθετα την χαρακτηρίζουν; Γράψε λίγα λόγια για το θέμα της εκπομπής αλλά και για τους λόγους που την επιλέγεις ανάμεσα σε άλλες.

Kujto programin tënd të preferuar. Cila nga temat e mësipërme e karakterizon atë? Shkruaj disa fjalë në lidhje me temën e programit, por edhe arsyen pse ai të tërheq më tepër nga të tjerët.

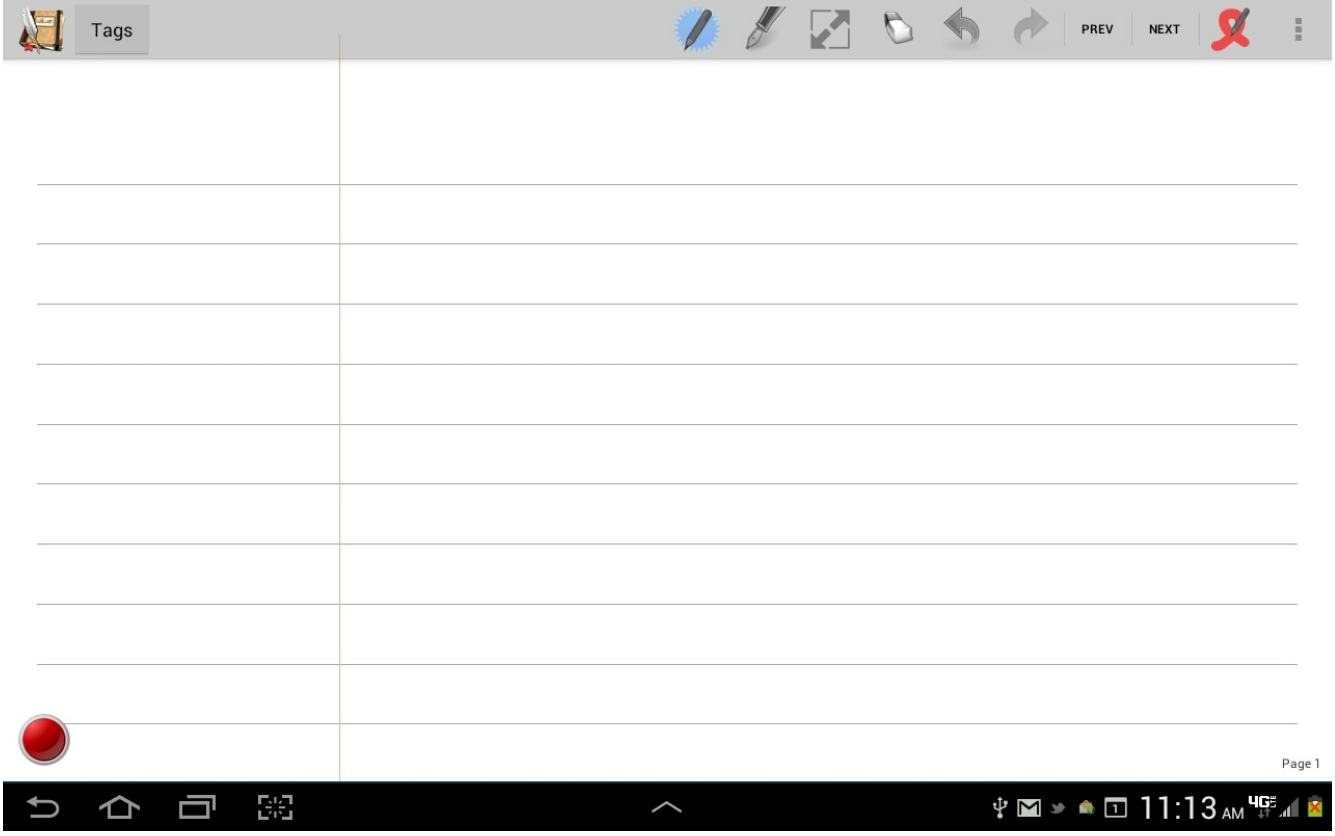

6

Στην εικόνα βλέπεις ένα από τα πρώτα κινητά τηλέφωνα που κυκλοφόρησε στα μέσα της δεκαετίας του '90. Η οθόνη του μπορούσε να εμφανίσει σε μία σειρά 12 χαρακτήρες. Πολλά έχουν αλλάξει από τότε. Δουλέψτε σε ομάδες, φανταστείτε και καταγράψτε μοναδικές λειτουργίες των κινητών τηλεφώνων σε μερικά χρόνια από τώρα.

Në foto ju shihni një nga telefonat e parë që doli në treg në fillim të vitit '90. Ekrani i tij nuk mund të shfaqte në një rresht më tepër se 12 karaktere. Shumë gjëra kanë ndryshuar që atëherë. Punoni në grupe, imagjinoni dhe shkruani karakteristikat e telefonave celularë pas disa vitesh.

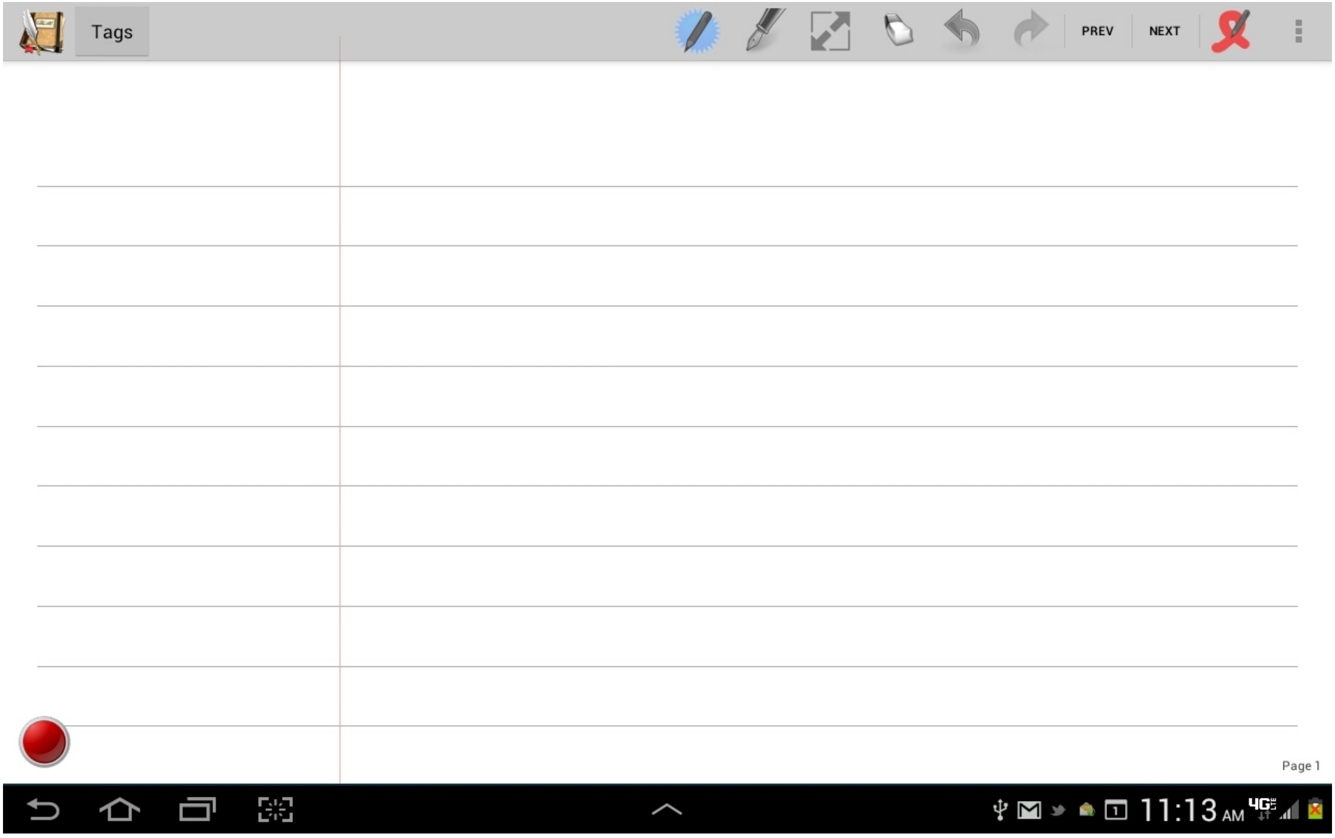

Ασκήσεις

Ushtrime

Mësimi 1

1 Τα παρακάτω προσωπάκια εκφράζουν συναισθήματα όπως χαρά, λύπη, θυμό, φόβο κλπ. Δίπλα από κάθε πρόσωπο γράψε το συναίσθημα που αναγνωρίζεις καθώς κι ένα λόγο για τον οποίο μπορεί να αισθάνεσαι κι εσύ έτσι.

Figurat e mëposhtme shprehin secila nga një ndjenjë si gëzim, mërzitje, inat, habi, etj. Përbri fotografive shkruaj çfarë ndien çdo fëmijë si dhe arsyen pse ai mund të ndihet kështu.

1. Ndiej gëzim.................................Jam i/e gëzuar.

Jam i/e gëzuar kur luaj me shokët

2. Ndiej mërzitje Jam i/e ....

....

3. Ndiej frikë Jam i/e ....

....

4. Ndiej habi Jam i/e ....

....

5. Ndiej shqetësim Jam i/e ....

....

2 Τι έκαναν χθες στις 6 μ.μ.; Δες την εικόνα και γράψε θετικές ή αρνητικές προτάσεις για την καθεμιά/τον καθένα χρησιμοποιώντας τις λέξεις στην παρένθεση.

Çfarë bënin dje në orën 6MD? Shiko figurën dhe me fjalët në kllapa shkruaj fjali pohore dhe mohore për secilin/secilin sipas shembullit.

1. Burri **fliste /nuk fliste** (flas) në telefon.

2. Zonja ………………………………………. (pi) çaj.

3. Vajzat …………………………………… (shikoj) TV.

4. Zotëria ……………………………………….. (ha) darkë.

5. Gruaja ………………………………….. (kërcej).

6. Djemtë ………………………………… (luaj) lojëra elektronike.

3 Δες το πρόγραμμα των παιδιών και συμπλήρωσε τους διαλόγους.

Shiko programin e fëmijëve dhe plotëso dialogët e mëposhtëm.

	Marina	**Elona**	**Artani**
5:30-6:30	mësime		futboll
6:30-7:30	televizor	muzikë	
7:30-8:30			DVD me Valbonën
8:30-9:30	darkë	mësime	mësime

1. Marina: Dje ………………………………… (bëj) mësimet e mia deri në 7:00.

Elona: Nuk thua të vërtetën, gënjen! ……………..........…........…………………………… (bëj) mësime. ……………………………….. (shikoj) televizor.

Marina: Po! …………………………….. (shikoj) televizor.

Ti? Çfarë bëje? Ishe në shtëpi?

Elona: Po ……………………….. (dëgjoj) muzikë.

2. Babai: Artan kush ishte në dhomën tënde dje në orën 8:00? Bënit kaq zhurmë.

Dëgjonit muzikë me zë të lartë!

Artani: Isha me Valbonën ………………………………. (shikoj) DVD ………………………………… (dëgjoj) muzikë.

4 Στο παρακάτω κείμενο βρες τα ρήματα στον παρατατικό, υπογράμμισέ τα και κλίνε δύο από αυτά.

Nënvizo foljet që janë në kohën e pakryer në fragmentin e mëposhtëm dhe zgjedho dy prej tyre.

Një herë e një kohë Pika-Titika, një pikë e vogël uji, **banonte** me familjen e saj, në ujërat e një deti të madh. Kalonte kohën duke bërë gjëra që i pëlqenin shumë. Notonte në sipërfaqen e kaltër të detit, ngacmonte peshqit e vegjël që nganjëherë i prishnin qetësinë. Shkonte deri në breg të detit dhe kthehej përsëri pas, me frikën se mos e qortonin prindërit. Herë pas here bisedonte shpesh me mikun e saj të ngushtë, Diellin.

5 Διάλεξε το σωστό.

Zgjidh përdorimin e saktë të foljeve në kllapa.

Pardje që në mëngjes të gjithë (~~jemi~~/ishim) para pallatit. (Mbajmë/mbanim) në duar balona shumëngjyrëshe. Ora (kalon/kalonte) dhe gjallëria e zërave të fëmijëve (mbush/mbushte) gjithnjë e më shumë sheshin. Unë (shikoj/shikoja) me një buzëqeshje të lehtë në fytyrë më të vegjlit që (presin/prisnin) me padurim të fillonte festa.

6 Βάλε τα υπογραμμισμένα ρήματα στον παρατατικό.

Kthe foljet e mëposhtme në kohën e pakryer.

Është/Ishte një ditë e ftohtë dimri. Era **fërshëllen** maleve të mbuluar me dëborë dhe kafshët që **jetojnë** poshtë në luginë po **vuajnë** nga uria. **Është** shumë e vështirë **të gjesh** ushqim mes atij ftohti dhe bore që kishte zbardhur gjithçka. Dy lepurushë, shokë të ngushtë **kanë** tërë ditën që **kërkojnë** fushave për ndonjë rrepë, karrotë apo kërcell bime. As nuk u shkon nëpër mend se pranë kopshtit të një shtëpie fshati do të gjenin dy lakra plot lëng.

……

……

……

……

……

……

……

……

……

Mësimi 2

1. Βρες τα ρήματα στον αόριστο και ανακάλυψε τι κάναμε χτες στο σχολείο μας. Προσοχή! Δεν θα χρησιμοποιήσεις όλα τα κουτιά.

Ndiq rrugën e saktë dhe rradhën e duhur të foljeve në kohën e kryer të thjeshtë që të mësosh se çfarë bëmë ne dje në shkollë.Kujdes! Mos përdor të gjitha kutitë.

Punuam kopshtin. →	Mbollëm lule. ↓	Vadisja lulet.	Shikoja filmin.
Pastruam oborrin.	Vaditëm lulet.	Lyem oborrin me gëlqere.	Këndonim.
Kërkonim Valbonën.	Luanim sylla-mbylla.	Pastruam klasat.	Ricikluam mbeturinat.
Bie zilja!	Lexonim libra.	Luaja me shokët.	Luajtëm deri vonë.

2. Κουίζ γραμματικής.

Sa mirë kuptove gramatikën? Kuiz.

1. Shkruaj në kutinë përbri bashkëtingëlloren që marrin në kohën e kryer të thjeshtë për të lehtësuar shqiptimin e tyre foljet e zgjedhimit të parë.

2. Shkruaj në kutinë përbri mbaresën që marrin foljet që mbarojnë në **-k, -g, -h** ose zanore të theksuar, në vetën e tretë njëjës.

3. Pata është koha e kryer e thjeshtë e foljes kam apo jam?

4. Cilat janë mbaresat e foljeve të zgjedhimit të dytë?

5. Cila është koha e kryer e thjeshtë e foljeve të parregullta: flas, di, dua, pres?

5-6: Je mendjeprehtë!!!

3-4: Hidhi një sy gramatikës.

0-2: SOS!!!

3 Φτιάξε προτάσεις με τα ρήματα που θα βρεις στο κρυπτόλεξο, αφού πρώτα τα βάλεις σε αόριστο.

Σημείωση: Τα ρήματα είναι δέκα και μπορείς να τα βρεις στον κατάλογο ανώμαλων ρημάτων του βιβλίου σου στο μάθημα 2.

Formo fjali me foljet e fshehura në kriptogram, pasi t'i kesh kthyer në kohën e kryer të thjeshtë.

Shënim: Foljet e fshehura janë dhjetë dhe do t'i gjesh në tabelën e foljeve të parregullta.

X	TH	F	L	H	B	N	B	X	G
E	E	T	K	Y	H	G	E	E	I
B	M	B	A	J	C	R	B	B	R
I	E	Ë	R	S	J	E	Ll	I	M
G	G	J	E	J	Ç	Ë	M	G	N
L	F	I	G	M	A	RR	F	L	B
X	F	V	G	K	I	I	L	X	V
U	F	G	**D**	**A**	**L**	H	E	U	Q

p.sh. **dal-dola**
Në mësime sivjet **dola** e para e klasës.

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

6. ....

7. ....

8. ....

9. ....

10. ....

4 Ολοκλήρωσε την ιστορία βάζοντας τα ρήματα στην παρένθεση στον κατάλληλο χρόνο.

Jepi fund historisë së dhënë duke vendosur foljet në kllapa në kohën e duhur.

Dje _______ (jam) një ditë shumë e keqe. _________________ (fle) gjumë të thellë, kur _________ (dëgjoj) zilen e telefonit. ___________ (jam) nëna ime. Me (merr) ________ në telefon sepse ora ________ (jam) 9 dhe unë isha vonuar për në shkollë. ________ (Vesh) shpejt rrobat e mia __________ (shkoj) në kuzhinë, __________ (pi) një gotë qumësht dhe ___________ (dal) me vrap nga shtëpia. ________ (Shkoj) në stacionin e autobusit. __________ (Pres) shumë orë derisa ________ (shoh) autobuzin të vinte. Por sapo _________ (ndaloj) para meje, ________ (dëgjoj) një zhurmë të fortë! Bam!! __________ (Pëlcas) goma e autobusit! _______ (Jam) një mëngjes i padëshirueshëm!

5 Συμπλήρωσε τον διάλογο ολοκληρώνοντας τις προτάσεις.

Plotësoni fjalitë e dhëna që të përfundoni dialogun.

1. Ti/ kalon/ dje?

____

____

2. Po/ kaloj/ shumë kohë.

____

____

3. Ku/ ju/ shkoj?

____

____

4. Ne/ shkoj në muzeun e Akropolit.

____

____

5. Çfarë/ ju/ shoh?

____

6. Ne/ shoh/ statuja të shekullit të 5-të.

7. Ti/ blej/ diçka?

8. Blej/ katalogun e muzeut.

6 Συζήτησε τις ερωτήσεις με τον διπλανό/τη διπλανή σου και γράψτε τις ιδέες σας στο κουτί. Στη συνέχεια γράψτε ολόκληρη την ιστορία. Μην ξεχάσετε να βάλετε λέξεις όπως: kështu, sepse, edhe pse, kur, atëherë.

Diskuto pyetjet me shokun/shoqen e bankës dhe shkruani idetë tuaja në kuadratin përbri. Në vazhdim shkruani historinë. Mos harroni të përdorni fjalë si: kështu, sepse, edhe pse, kur, atëherë.

1. Përse Artani u vonua dje në shkollë? Si ndihej? Pse?	
2. Cilat janë dy nga gjërat që bëri ai sapo u kthye në shtëpi?	
3. Artani u fut në dhomë dhe mori dikë në telefon? Kë mori? Çfarë thanë?	
4. Si ndihet Artani pas bisedës telefonike?	
5. Nëna e tij hyri në dhomë. Përse ishte zemëruar?	
6. Çfarë i tha Artani të ëmës? E besoi ajo Artanin? Pse (jo)?	

Mësimi 3

1 Διάλεξε το σωστό για να συμπληρώσεις τις προτάσεις.

Zgjidh variantin e saktë sipas shembullit.

- Ky është filmi .... që kam parë.

1) më i mirë

2) i mirë

3) më i mirë se/nga

4) shumë i mirë

- Valbona është .... se Artani.

1) më e shkathët

2) më e shkathët se

3) e shkathët

4) shumë e shkathët

- Everest është maja .... në botë.

1) më e lartë

2) më e lartë se

3) e lartë

4) shumë e lartë

- Unë nuk jam kaq .... në gjimnastikë.

1) më e mirë

2) më e mirë se

3) e mirë

4) shumë e mirë

- Valbona ka një shoqe ....

1) më të bukur

2) më të bukur se

3) të bukur

4) shumë të bukur

- Artani vrapon ……........……… Teuta.

1) shpejt

2) më shpejt se/nga

3) aq shpejt sa

4) shumë shpejtë

- Rrushi i bardhë është ....

1) i ëmbël

2) më i ëmbël se/nga

3) aq i ëmbël sa

4) mjaltë i ëmbël

- Bledi ka një qen ....

1) të madh

2) më të madh se/nga

3) aq të madh sa

4) mjaft të madh

2. Συγκριτικός ή υπερθετικός;

Shkalla krahasore apo sipërore absolute?

1. Prilli është _________________ (i ngrohtë) nga janari.

2. Korriku është muaj ________________ (i ngrohtë) i vitit.

3. Nëntori është _____________ (i ftohtë) nga shtatori.

4. Kjo është pema ______________ (e vjetër) e parkut.

5. Ky mësim është, mësimi ____________ (i lehtë) i librit.

6.Filmi i ditës së sotme është ___________ (i mërzitshëm) nga ai i ditës së djeshme.

8. Kjo është pjesa _____________ (e bukur) e Parisit.

9. Santorini është ______________ (e bukur) nga Athina.

10. Nikua është dy vjet ____________ (i vogël) nga i vëllai.

3 Βρες κι άλλα επίθετα! Συμπλήρωσε τις προτάσεις με το επίθετο που ταιριάζει, όπως στο παράδειγμα.

Gjej mbiemrat e duhur! Plotëso fjalitë me mbiemrin përkatës, sipas shembullit të dhënë.

Vëllai im i vogël asnjëherë nuk qesh, qan dhe gjithë ditën kërkon lodra. Është **shumë grindavec.**

1. Motra ime është 1,72 cm dhe ka sy jeshil. Ajo është .... dhe ….... ....

2. Asnjëherë nuk na bën as edhe një dhuratë të vogël. Është koprac .... ….... .... edhe Harpagoni.

3. Maria është .... sot.

4. Macja ime është borë ……. ....

5. Është .... një fëmijë i vogël.

6. Nga turpi iu bënë faqet flakë ……...... ....

7. Babi im është ……….... ……... .... në botë.

4 Φτιάξε προτάσεις κάνοντας πρώτα τις απαραίτητες αλλαγές.

Bëj ndryshimet e duhura dhe në vazhdim formo fjali sipas shemullit.

Patatet e ziera/ushqim/ i shëndetshëm/e shëndetshme/patatinat

Patatet e ziera janë ushqim më i shëndetshëm se patatinat.

Xhamaika/ i/ e ngrohtë/ Gjermania

....

Fshat/ i/ e qetë/ qytet

....

Qeni/ i/ e urtë/ macja

....

Loja/ topa-gropa/ i/ e bukur

....

Shokët/ e mi/ i/ e ngushtë/ Artani dhe Teuta

....

Sytë/ Valbonës/ i/ e kaltër/ të maces

....

Klasa/ Artanit/ i/ e vogël/ mjaft

....

5 Λύσε πρώτη/πρώτος τον γρίφο. Διάβασε τα κείμενα και προσπάθησε να απαντήσεις πρώτη/πρώτος στις ερωτήσεις.

Gjej gjëegjëzën. Lexo tekstin dhe përpiqu t' i përgjigjesh i pari/e para pyetjeve.

Të martën kishim 23 gradë Celsius. Të mërkurën kishim tre gradë më shumë se të martën. Të enjten kishim shtatë gradë më pak se sa të martën. Të premten kishim katër gradë më shumë se të martën. Të shtunën kishim tre gradë më shumë se sa të premten. Të dielën kishim tre gradë më pak se të enjten. Të premten kishim katër gradë më shumë se të premten.

Sa ishte temperatura të premten? _______________

Cila ishte dita më e nxehtë, e premtja apo e mërkura? ___________________

Ishte më ftohtë të mërkurën apo të shtunën? Po/Jo

Cila ishte dita më e nxehtë? ______________________________

Cila ishte dita më e ftohtë? _____________________________

Valbona arriti në shkollë në 07:15. Kosta arriti pesë minuta më vonë se Valbona. Elena arriti tetë minuta më herët se Kosta. Artani arriti katër minuta më vonë se Elena. Nikua arrit gjashtë minuta më herët se Artani.

Në ç'orë arriti Nikua? ______________________________________

Valbona arriti më herët nga Elena? Po/Jo

Elena arriti më vonë nga Artan? Po/Jo

Cili mbërriti më herët? ____

Cili erdhi më vonë? ____

6 Εσύ και οι άλλοι… Συμπλήρωσε τα κενά με κατάλληλα επίθετα στον θετικό/συγκριτικό/υπερθετικό βαθμό και ανακάλυψε πληροφορίες για εσένα και τους γύρω σου.

Ju dhe të tjerët... Plotëso vendet bosh me mbiemrat e duhur në shkallën pohore/krahasore/sipërore/sipërore absolute dhe mëso për ty dhe personat që të rrethojnë.

_________ është njeriu ________________ (miqësor) që unë njoh.

Gjëja ____________ (e mirë), tek ty është: ______________________.

Gjëja __________________(e keqe), tek ty është: _______________.

Je ______________ nga vëllai jot/motër jote. Vëllezërit janë ________________ se ty.

Kënga ________ (e bukur) që ke dëgjuar vitin e fundit është: _____________________.

Kënga _________________________ (qesharake) që ka dëgjuar shoku yt/shoqja jote vitin e fundit është:

____.

Shoku yt/Shoqja jote ___________ është _____________ se ty.

Mësimi yt ______________ (interesant) është: ___________.

Lënda ______________________ (e mërzitshme) e shokut tend më të mirë/shoqes tënde më të mirë është:

______________________.

Frika jote ____________ (e madhe) është: __________________________.

Dhoma jote është _______________ dhomës së prindërve të tu.

_____________ishte gjëja __________ (e shtrenjtë) që bleve vitin e kaluar.

Shokët e klasës nuk janë _________________ se ti.

Do të jesh ______________ kur të rritesh.

Mësimi 4

1 Διάβασε προσεκτικά το παραμύθι και διόρθωσε τα πέντε ρήματα που είναι λάθος.

Lexo me kujdes përrallën dhe korrigjo pesë folje të cilat janë dhënë gabim.

Fshatari dhe djemtë e tij

Na ishte seç na ishte,

Na ishte një herë një fshatar i varfër. Ai kishte tre djem. Atyre nuk u pëlqente të punonin arën si babai. Ata loznin gjithë ditët. Babai ~~**vuajti**~~ vuante shumë që djemtë e tij nuk e donin punën. Një ditë prej ditësh ai u sëmur rëndë. Kur i vija koha për të vdekur i thirri pranë djemtë e tij.

Fëmijët e mi, unë tani po ikja prej kësaj bote, e ju do të jeni të lumtur e të pasur në qoftë se gjeni atë që është e fshehur në arën tonë. Punoni arën bijtë e mi, se do ta gjeni.

Fëmijët e tij mendonin se diku atje në arë do të jetë futur thesari. Prandaj, pas vdekjes së të atit, gërmonin tërë tokën rreth trungjve të hardhive, por thesarin nuk e gjetën.

Mirëpo vreshtat e punuar mirë, sillte atë vit fryt të mirë e të bollshëm. Kur panë begatinë që ju pruri puna ata e kuptuan porosinë e atit të tyre.

2 Φτιάξε δικές σου προτάσεις με τα παρακάτω ρήματα στον αόριστο.

Formo fjali me foljet në kohën e kryer të thjeshtë.

bëra *Dje nuk bëra detyrat e shtëpisë.*

prura ....

dola ....

mora ....

lexova ....

këndova ....

bleva ....

preva ....

3 Διάβασε την ιστορία του Αρτάν και ξεχώρισε πράξεις που γίνονταν συνέχεια και πράξεις που έγιναν μια φορά.

Lexo historinë e Artanit dhe veço gjërat që Artani përsërit shumë herë dhe gjërat që bën vetëm një herë.

Kur isha i vogël pushimet e verës i kaloja tek gjyshja në fshat. Jeta e fshatit ishte e bukur, por e vështirë. Fshati që jetonte gjyshja ishte një fshat malor shumë i bukur. E kaloja ditën me fëmijët e fshatit, në një livadh ku ata kullosnin bagëtinë. Në orën 12 të gjithë shpërndaheshin nëpër shtëpira për të ngrënë drekën. Gjyshja me luste të flija në drekë, por unë si fëmijë kisha dëshirë të lëvizja, të sodisja natyrën, të dëgjoja gumëzhimat e zogjve të përziera me ato të gjinkallave. Ndonjëherë hipja në pemë për të kërkuar ndonjë vezë zogu, sa një ditë kur futa dorën në folen e zogut, mendova se kapa një copë akulli, frika që ndjeva për pak sekonda më përshkoi gjithë trupin. Bërtita me gjithë fuqi. Çfarë pashë i tmeruar, një gjarpër të madh i cili ishte bërë kulaç dhe kishte ngritur kokën përpjetë. Që nga ajo ditë kisha frikë te hipja në pemë.

Ο Αρτάν συνέχεια…	**Μια φορά…**
....	....
....	....
....	....
....	....
....	....

4 Βάλε τα ρήματα στο σωστό συννεφάκι και στη συνέχεια βρες πώς σχηματίζονται στους άλλους τρεις χρόνους.

Vendos foljet në kohën e duhur dhe në vazhdim gjej si bën në tri kohët e tjera.

Mënyra dëftore

~~punova~~, kërkoj, dërgoja, kapa, hipja, hyja, do të këndoj, kam, qeshë, pata, isha, do të kem, solla, pres, prita, preva, bërtisja, kullot, blej, përcolla, trokas, bie, vë, blej, lë.

Koha e tashme
(veprimi kryhet tani në këtë moment)

Punoj,

Koha e ardhme
(veprimi kryhet më pas)

Do të punoj,

Koha e pakryer
(veprimi ka filluar nuk ka mbaruar akoma)

Punoja,

Koha e kryer e thjeshtë
(veprimi ka përfunduar në të shkuarën)

Punova,

5 Να μεταφέρεις το παρακάτω κείμενο στο παρελθόν (κάνοντας μόνο όποιες αλλαγές είναι απαραίτητες).

Kthe tekstin e mëposhtëm në kohën e shkuar (bëj vetëm ndryshimet që janë të nevojshme).

Më pëlqejnë shumë fluturimet me aeroplanë. Në dhomën time kam një koleksion të tërë aeroplanësh dhe helikopterësh. Prindërit e mi e dinë që ëndrra ime është të jem pilot. Një ditë t' i çoj me pushime në Spanjë me avionin tim, siç na çon babi në Korinth me makinën e tij. Më pëlqen shumë profesioni i pilotit sepse çdo ditë mëson vende të reja, njeh njerëz të rinj dhe çdo moment i jetës tënde është një aventurë. «Kur fluturon, -thotë xhaxhi Koli që është pilot pensionist, - je shumë i lirë. Hapësira qiellore rreth teje të fut në një botë fantastike, përrallore».

Pilotët e kanë jetën të mbushur me aventura, pasi shkojnë në vende në të cilat shumë pak njerëz kanë shkuar. Fluturimi është edhe argëtim. Për fluturimin ekzistojnë shumë gara e sporte, në të cilat pilotët konkurrojnë me njëri-tjetrin.

Më **pëlqente** shumë fluturimi me aeroplanë...

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

....

6 Γράψε την παρακάτω διαφήμιση με τα επίθετα στον υπερθετικό βαθμό για να έχει περισσότερο ενδιαφέρον.

Që ta bësh sa më interesante reklamën e mëposhtme vendosi mbiemrat në shkallën sipërore.

Një Rezidencë e bukur në Sarandë.

Vendndodhja e përsosur-vetëm 150 metra larg nga plazhi.

Pamje mahnitëse e detit dhe e qytetit të Sarandës.

Një mundësi për të investuar në një zonë me një rritje të lartë investimi.

Të gjitha apartamentet janë ndërtuar që të kenë pamje të bukur nga Deti Jon.

Rezidenca Panorama është moderne dhe e ndërtuar me cilësi të lartë.

Ndërtuesit janë kompani me përvojë të madhe në fushën e ndërtimit.

Një Rezidencë **mjaft e bukur** në Sarandë.

....

....

Mësimi 5

1. Συνέχισε τη γραμμή ξεχωρίζοντας τις καταλήξεις, όπως στο παράδειγμα.

Vazhdo vijën, ndaj mbaresat sipas shembullit të dhënë.

hidh**em**

zi **hem**

dridhemi

priten

ndihet

kriheni

duken

shpërndahem

kalohet

mblidhen

thuhen

2. Να συμπληρώσεις τα κενά με τα κατάλληλα γράμματα.

Plotëso vendet bosh me shkronjat e duhura sipas shembullit.

Një ditë më parë zhvillo**hen** garat individuale të shpejtësisë, në të cilat përcakto___ radha e vendosjes së makinave. Në fillim bë____ një xhiro për ngrohjen e gomave, ashtu si atletët ose të gjithë sportistët që ngro___ muskujt para fillimit të garave. Të gjitha makinat vendos___njëra sipas tjetrës në radhën që është pëcaktuar një ditë më parë. Në krye të tyre qëndro___ Makina e Sigurisë. Të gjithë pilotët ndjek___Makinën e Sigurisë dhe lëviz___ në mënyrë zigzage për të ngrohur gomat, në mënyrë që mos të rrëshqasin.

Pas kësaj xhiroje makinat qëndroj___ në radhë para 7 semaforëve. Me të ndaluar, filloj___ të ndizen 7 dritat e kuqe. Ato qëndrojnë 3 sekonda e më pas ndiz____ dritat jeshile. Ky sinjal njofto____ fillimin e garës. Qëllimi i garës është mbërritja në një kohë sa më të shkurtër në finish. Makina fituese, së bashku me pilotin e

saj, quhet e tillë kur plotëso___ të gjitha xhirot dhe shkel e para vijën e Finish-it (fundit). Gjatë garës makinat mund të hyj___ në pit-stop-e, të cilat janë ndalesa për të ndërruar gomat apo për ndonjë problem teknik. Këtu çdo gjë duhet rregulluar në një kohë sa më të shkurtër. E gjithë gara zhvillo___ në jo më shumë se dy orë, por mund të zgjasë në rast moti shumë të keq.
Në çdo garë të kampionatit mblidh___ pikët përkatëse.

3 Βάλε τα παρακάτω ρήματα στον σωστό τύπο για να διαβάσεις το πρόγραμμα της Βαλμπόνα.

Foljet e dhëna vendosi në kohën e duhur dhe në vazhim lexo programin e Valbonës.

Valbona çdo mëngjes .... (ngrihem) në orën shtatë,...................... (shkoj) në banjë, ... (lahem), ...(krihem), ...(fshihem) me peshqir dhe .... (lyhet). Pastaj .... (kthehem) në dhomën e saj dhe .... (vishem). Kur .... (bëhem) gati, ... (shkoj) në dhomën e ngrënies, ... (ulem) në tryezë dhe .... (ha) mëngjes. Zakonisht ....(ha) qumësht me drithëra. Kur .... (bën) shumë ftohtë.
.... (Vishem) trashë; në kokë .... (vë) një kapuç të leshtë që i bëri dhuratë babagjyshi dhe .... (mbështillem) me shallin e kuq dhe .... (nisem) për në shkollë. Shkolla është afër prandaj ajo .... (shkoj) me këmbë. .... (Ndalon) në rrugë dhe .... (blej) një kulaç Selaniku. Në orën tetë .... (arrij) në shkollë dhe .... (filloj) mësimin.

4 Γράψε τα ρήματα των παρακάτω προτάσεων στο ίδιο πρόσωπο του άλλου αριθμού.

Ndërro numrin e foljeve, por jo vetën e tyre sipas shembullit.

1. lajnë pjatat: **lan pjatat**

2. zgjidh ushtrimet: ________________________________

3. ndezim dritat: ___________________________________

4. pjek suflaqe: ___________________________________

5. luajmë futboll: _________________________________

6. punohet shumë: _________________________________

7. krihem bukur: __________________________________

8. laheni në det: ________________________

9. blejnë shtëpi: ________________________

10. visheni lehtë: ________________________

5 Γράψε καινούριες προτάσεις στη δεύτερη στήλη με τα ρήματα της πρώτης στήλης στην παθητική φωνή.

Shkruaj fjali në kolonën e dytë duke përdorur foljet e kolonës së parë në formën joveprore.

1. Përgatis çantën. ____________ Përgatitem për në shkollë. ____________

2. Mbyll derën. ________________________

3. Laj duart me sapun. ________________________

4. Paguaj në supermarket. ________________________

5. Shkruaj një letër. ________________________

6. Ngre dorën në klasë. ________________________

7. Kyç dhomën. ________________________

8. Mësoj mësimin. ________________________

6 Να μεταφέρεις τις παρακάτω προτάσεις από την ενεργητική στην παθητική φωνή.

Kthe foljet e mëposhtme nga forma veprore në formën joveprore.

1. Kthejmë këto dy klasa në laboratorë.

Këto dy klasa **kthehen** në laboratorë.

2. Prezanton librin e ri në klubin e kulturës.

Libri i ri ....

3. Shpërthimi shkatërron ndërtesën.

Ndërtesa ....

4. Ne informojmë Janin.

Jani ....

5. Universiteti i Athinës organizon një konferencë gjeologjike.

Një konferencë gjeologji ke ....

6. Universiteti i Selanikut po përgatit një konferencë ndërkombëtare.

Koferenca ndërkombëtare ....

Mësimi 6

1 Να κάνετε χρονική αντικατάσταση των ρημάτων στον πίνακα που ακολουθεί.

Vendos foljet në kutitë që mungojnë në tabelën e mëposhtme.

Ενεστώτας	Παρατατικός	Αόριστος	Μέλλοντας
shkruaj			
luaj			
jap			
		mblodha	
		dëgjova	
		palosa	
		vrava	
		tregova	
			do të marr
			do të lexoj

2 Τα ρήματα που υπάρχουν στην πρώτη στήλη είναι στον ενεστώτα. Μπορείς να τα μεταφέρεις στον αόριστο;

Foljet e dhëna në kolonën e parë janë në kohën e tashme. Mund t' i vendosësh në kohën e kryer të thjeshtë?

Koha e tashme	Koha e kryer e thjeshtë
Gëzohem	
Mendohem	
Ndryshohem	
Lahem	
Dorëzohem	
Ngrohem	
Hidhërohem	
Ftohem	
Shkrihem	

3 Σκέψου και γράψε μια ιστορία χρησιμοποιώντας όσα περισσότερα ρήματα μπορείς από τον παραπάνω πίνακα (σε όποιον χρόνο θέλεις).

Mendohu dhe shkruaj një histori në të cilën do të përdorësh sa më shumë folje nga tabela e mësipërme sigurisht në kohën që ti dëshiron.

4. Διάλεξε το σωστό ρήμα για να ολοκληρώσεις τις προτάσεις.

Rretho foljen e saktë.

Jam/Është mëngjes. Filloj/Fillon dita e parë e shkollës.

Nëna ime vij/vjen dhe më zgjon më shpejt se herët e tjera.

Më përkëdhel/përkëdheli e më thuaj/tha:

«Sot, Taulant, shkoj/do të shkosh në shkollë. Do të bëhesh/Bëhem njëri i mësuar, si xhaxhai».

Te shtrati im vij/erdhën të gëzuara edhe dy motrat e mia më të mëdha.
Ato më ndihmoj/ndihmuan që të laj/lahem, vesh/vishem e rregullohem/rregulloj.

Nëna më kreh/krehu flokët.

Të gjithë në shtëpi atë ditë kujdes/kujdeseshin për mua.

Edhe babai m' i ngul/nguli sytë nga koka te këmbët dhe më porositi/porosis:

«Dëgjoj/Dëgjo, Taulant, të jesh/jam i sjellshëm dhe të mësosh/mësoj mirë. Mos të të shpëtojë/shpëtoj asnjë fjalë e mësueses».

Unë vij/ do të vij në shkollë dhe do të pyes/pyes mësuesen si mësoj/mëson.

Mua më rrah/rrahu zemra fort.

Por në shkollë shkova/shkoj gjithë gëzim.

5. Διάλεξε τον κατάλληλο τύπο της προσωπικής αντωνυμίας.

Plotësoni me trajtat e shkurtra të përemrit vetor.

1. Ku është djali? Nuk [i] [e] shikoj.

2. Zotërinj mund të [na] [ne] flisni më ngadalë, sepse nuk po [juve] [ju] kuptojmë.

3. Nuk [i] [e] kuptoj ushtrimet.

4. [i] [e] njeh ata? Po [i] [e] njoh. Janë shokë të Alekos.

5. Për çfarë [i] [e] do Anën?

6. Po kthehemi në shtëpi sepse po [ne] [na] thërret nëna.

7. Si [i] [e] quajnë vëllain tënd?

8. Stela fol më fort të lutem, se nuk [të] [ta] dëgjoj.

9. I mësove të rejat e fundit? Jo nuk [i] [e] mësova.

10. Po iki sepse [ma] [më] pret një kushërira ime rreth orës tetë.

11. Unë flas por ti nuk [ma] [më] vë veshin. (dëgjon)

6 Συμπλήρωσε τα κενά με τις σωστές λέξεις στον σωστό τύπο. Πρόσεξε γιατί κάποιες λέξεις δεν ταιριάζουν πουθενά:

Plotëso vendet bosh me fjalët në formën e duhur. Kujdes sepse disa fjalë nuk përshtaten:
(çoj, profitoj, mahnis, shkruaj, ndërtoj, fsheh, buzëqesh, tregoj, kuptoj, shkruaj, detyroj)

Praga, kështjella e mistereve
I dashur Bledar,

Rruga këtë herë më **<u>çoi</u>** në Pragë. Një nga qytetet më të bukura të Evropës. Janë disa vende të botës - me të cilat për arsye të ndryshme .... dhe nuk je në gjendje të shpjegosh si dhe pse pikërisht të ka ndodhur kjo gjë. Me qytetin e Pragës nuk është e vështirë të mahnitesh, sepse edhe vetë banorët e tij besojnë se qyteti i tyre është magjik. Legjenda thotëse Praga .... rrethkështjellës së vjetër të qytetit, kur princesha Limpuse, perandoresha e Çekisë, ... se fama dhe lavdia e këtij qyteti do të arrinte yjet.

Kur Kafka në shtëpinë e tij përdhese në lagjen hebreje .... se "Praga nuk të lë të ikësh. As mua, as ty", ndoshta .... nën buzë, duke mos ditur se pak vite më vonë kjo frazë do të shtypej në bluza nën fotografinë e tij.

Rrugët e ngushta të Pragës dhe ndërtesat e vjetra .... gojëdhëna të çuditshme, histori magjepsese dhe mesazhe misterioze. Nga rrugicat e Qytetit te Vjetër tek gurët e Urës se Karlit, çdo gjë .... për historinë e Pragës dhe të banorëve të saj në një këndvështrim magjepës.

Një shëtitje në rrugët e saj është një mësim historie, njohje me artet dhe rrymat që ndikuan mbi to në shekujt e kaluar. Veç pak hapa larg Sheshit të Qytetit të Vjetër ishte dikur shtëpia e Franc Kafkës. Dhe unë shëtitjen time e fillova sigurisht nga ai që më frymëzoi.

Οι εικόνες που χρησιμοποιήθηκαν στο υλικό διανέμονται ελεύθερα μέσω της ιστοσελίδας google εικόνες και δεν πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για εμπορικούς σκοπούς.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ & ΠΑΛΙΝΝΟΣΤΟΥΝΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

ΕΣΠΑ 2007-2013
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Εκδόσεις
Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας
Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (Ε.Λ.Κ.Ε. Α.Π.Θ.)
ISBN: 978-618-81071-4-4